

Briuselis, 2019 m. lapkričio 14 d.
(OR. en)

14047/19

Tarpinstitucinė byla:
2017/0237(COD)

TRANS 530

ATASKAITA

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Ankstesnio dokumento Nr.:	13848/19
Komisijos dok. Nr.:	ST 12442/17 + ADD 1
Dalykas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų – Bendras požiūris

I. IVADAS

1. 2017 m. rugsėjo 27 d. Komisija pateikė pirmiau minėtą pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai. Pasiūlymas pateiktas išdėstant jį nauja redakcija.
2. Pagrindiniai Komisijos motyvai pateikti šią peržiūrėtą redakciją buvo noras išspręsti nustatytas problemas, ypač susijusias su *force majeure* atvejais, išimčių taikymu, neįgaliųjų ir riboto judumo asmenų teisėmis ir vadinamaisiais tęstinės kelionės bilietais.

II. DARBAS KITOSE INSTITUCIJOSE

3. Europos Parlamentas savo 8- os parlamentinės kadencijos metu paskyrė Transporto ir turizmo komitetą (TRAN) už šį pasiūlymą atsakingu komitetu, o Bogusławą Liberadzkį (SD, PL) – pranešėju.
4. 2018 m. lapkričio 15 d. Parlamentas priėmė savo poziciją per pirmąjį svarstymą dėl šio pasiūlymo.
5. B. Liberadzkis buvo dar kartą patvirtintas pranešėju 9- os Parlamento kadencijos laikotarpiui.
6. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė nuomonę dėl pasiūlymo 2018 m. sausio 18 d. 531- ame plenariniame posėdyje. Europos regionų komitetas nusprendė nuomonės neteikti.
7. Vokietijos Bundesratas, Ispanijos Parlamentas, Italijos Respublikos Senatas, Rumunijos Senatas ir Portugalijos Parlamentas priėmė nuomones dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo.

III. DARBAS TARYBOJE

8. 2017 m. rugsėjo 29 d. Sausumos transporto darbo grupė su pasiūlymu susijusį darbą pradėjo bendru pasiūlymo pristatymu. 2017 m. spalio 5 d. buvo analizuojamas poveikio vertinimas.
9. 2017 m. gruodžio 5 d. TTE taryba (transportas) buvo informuota apie pirmojo nagrinėjimo tarpinę padėtį (dok. 14637/17). Pirmoji pažangos ataskaita Tarybai pateikta 2018 m. birželio 7 d. (dok. 8721/18), antroji – 2018 m. gruodžio 3 d. (dok. 14277/18), o trečioji – 2019 m. birželio 6 d. (dok. 9333/19).

IV. LIKE NEIŠSPRESTI KLAUSIMAI

10. Sausumos transporto darbo grupė nagrinėjo kelis su Komisijos pasiūlymu susijusius klausimus ir parengė kompromisus dėl jų. Pirmininkaujanti valstybė narė mano, kad dabartinis kompromisas yra subalansuotas ir nuoseklus visų šių klausimų sprendimas.
11. Konstatuojamosios dalys dar nebuvo sistemingai analizuojamos ir derinamos; darbo grupė turėtų tai atlikti, kai bus susitarta dėl bendro požiūrio.

V. IŠVADA

12. Nuolatinių atstovų komiteto prašoma pritarti šio pranešimo priede išdėstytam kompromisiniam tekstui ir pateikti jį TTE tarybai (transportas), kad pastaroji galėtų priimti bendrą požiūrį 2019 m. gruodžio 2 d. posėdyje.
13. Tarybos prašoma susitarti dėl bendro požiūrio. Be to, Tarybos prašoma pavesti Sausumos transporto darbo grupei užbaigti šį darbą suderinant konstatuojamąsias dalis, kurios į bendrą požiūrį neįtrauktos, pagal sutarto teksto straipsnius ir priedus.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų

(nauja redakcija)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

[konstatuojamosios dalys nepateiktos]

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos geležinkelių transportui taikomos taisyklės dėl:

- a) vienodų vežimo sąlygų taikymo visiems keleiviams;
- b) geležinkelio įmonių atsakomybės ir jų draudimo išpareigojimų dėl keleivių ir jų bagažo;
- c) keleivio teisių, jei naudodamasis geležinkelio paslaugomis ir patekęs į avariją keleivis žuvo, susižeidė arba prarado savo bagažą arba jo bagažas buvo apgadintas;
- d) keleivio teisių, jei traukiniai vėluoja arba atšaukiami;
- e) būtiniausios informacijos, kurią reikia pateikti keleiviams;
- f) vienodų sąlygų neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims ir [...] pagalbos jiems;
- g) paslaugų kokybės standartų apibrėžimo bei stebėjimo ir keleivių asmeniniam saugumui kylančių pavojų valdymo;
- h) skundų nagrinėjimo;
- i) bendrųjų vykdymo taisyklių.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas Sąjungos mastu valstybės vidaus ir tarptautinėms kelionėms geležinkelių transportu ir visoms paslaugoms, kurias teikia viena ar daugiau licenciją pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/34/ES³ gavusių geležinkelio įmonių.
 - 1a. Valstybės narės gali šio reglamento, išskyrus 11 ir 12 straipsnius, netaikyti paslaugoms, kurios teikiamos vien tik dėl jų istorinės arba turistinės reikšmės.
 - 1b. Išimtys, suteiktos pagal Reglamento 1371/2007 2 straipsnio 4 ir 6 dalis anksčiau nei *[OL: prašom įrašyti įsigaliojimo datą]*, išlieka galioti iki jų galiojimo pabaigos datos. Išimtys, suteiktos pagal 2 straipsnio 5 dalį anksčiau nei *[OL: prašom įrašyti įsigaliojimo datą]*, išlieka galioti iki *[OL: prašom įrašyti taikymo pradžios datą]*.
 - 1c. Kai valstybė narė yra suteikusi išimtį savo nacionalinėms keleivių vežimo geležinkeliais paslaugoms pagal Reglamento 1371/2007 2 straipsnio 4 dalį, ji gali tą išimtį pratęsti ne daugiau kaip du kartus, kiekvieną kartą ne ilgesniam kaip 5 metų laikotarpiui.
2. Laikydamosi 4 dalies, valstybės narės gali išimties tvarka netaikyti reglamento reikalavimų šioms paslaugoms:
 - a) miesto, priemiesčių ir regioninėms keleivių vežimo geležinkeliais paslaugoms, **įskaitant tokias** tarpvalstybines vežimo Sąjungos viduje paslaugas;
 - b) tarptautinėms keleivių vežimo geležinkeliais paslaugoms, kai didelė kelionės dalis, įskaitant bent vieną sustojimą stotyje pagal tvarkaraštį, vyksta ne Sąjungoje.

³ OL L 343, 2012 12 14, p. 32.

3. Valstybės narės praneša Komisijai apie išimtis, suteiktas pagal **1a, 1c ir [...]** 2 [...] dalis.
4. [...] Paslaugoms, kurioms padaryta išimtis pagal **1c dalį [...]**, **taikomi 5, 10, 11, 12 straipsniai, V skyrius ir 27 ir 28 straipsniai. Paslaugoms, kurioms padaryta išimtis pagal 2 dalies a punktą, taikomas 5 straipsnis, 10 straipsnio 2 dalis, 10 straipsnio 4 dalis, 10 straipsnio 5 dalis, 11 straipsnis, 12 straipsnis, 20 straipsnio 1 dalis, 21 straipsnis, 27 straipsnis ir 28 straipsnis.**

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) geležinkelio įmonė – geležinkelio įmonė, apibrėžta Direktyvos 2012/34/ES 3 straipsnio 1 dalyje;
- 2) infrastruktūros valdytojas – infrastruktūros valdytojas, apibrėžtas Direktyvos 2012/34/ES 3 straipsnio **2 punkte**;
- 3) stoties valdytojas – organizacinis vienetas valstybėje narėje, kuriam buvo patikėta valdyti **vieną ar daugiau** geležinkelio stočių ir kuris gali būti infrastruktūros valdytojas⁴;
- 4) kelionių operatorius – organizatorius arba pardavėjas, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2015/2302⁵ **3 straipsnio [...]** 8 ir 9 punktuose, išskyrus geležinkelio įmonę;

⁴ ***Įterpti naują konstatuojamąją dalį:*** kai esama kelių už vieną stotį atsakingų stoties valdytojų, valstybės narės turėtų turėti galimybę paskirti vieną įstaigą šiame reglamente nurodytoms pareigoms vykdyti.

⁵ 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/2302 dėl kelionės paslaugų paketų ir susijusių kelionės paslaugų rinkinių, kuria iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2011/83/ES bei panaikinama Tarybos direktyva 90/314/EEB (OL L 326, 2015 12 11, p. 1).

- 5) bilietų pardavėjas – bet kuris geležinkelio transporto paslaugų pardavėjas, kuris [...] parduoda bilietus [...] **savo sutarties ar kito susitarimo su [...] geležinkelio įmone pagrindu;**
- 6) vežimo sutartis– vežimo **geležinkeliais** už atlyginimą ar nemokamai sutartis, kurią sudarė geležinkelio įmonė [...] ir keleivis tam, kad būtų teikiamos viena ar daugiau transporto paslaugų;
- 7) rezervavimas – popierinis ar elektroninis leidimas, suteikiantis teisę naudotis transportu pirmiau patvirtintomis individualiomis transporto sąlygomis;
- 8) tęstinės kelionės bilietas – bilietas ar bilietai, [...] **apibrėžti Direktyvos 2012/34/ES 3 straipsnio 35 punkte;**
- 9) paslauga – keleivių vežimo geležinkeliu iš vienos stoties [...] į kitą pagal tvarkaraštį paslauga. **Tai apima ir transporto paslaugas, teikiamas dėl važiavimo kitu maršrutu;**
- 10) kelionė – keleivių vežimas iš išvykimo stoties į atvykimo stotį [...];
- 11) vietinė keleivių vežimo geležinkeliais paslauga – keleivių vežimo geležinkelių transportu paslauga, kai nekertama valstybės narės siena;
- 11a) mieste ir priemiesčiuose teikiama keleivių vežimo geležinkeliais paslauga – keleivių vežimo geležinkelių transportu paslauga, apibrėžta Direktyvos 2012/34/ES 3 straipsnio 6 punkte;**
- 11b) regioninė keleivių vežimo geležinkeliais paslauga – keleivių vežimo geležinkelių transportu paslauga, apibrėžta Direktyvos 2012/34/ES 3 straipsnio 7 punkte;**
- 12) tarptautinė keleivių vežimo geležinkeliais paslauga – tarptautinė keleivių vežimo geležinkelių transportu paslauga, apibrėžta Direktyvos 2012/34/ES 3 straipsnio 5 punkte;

- 13) vėlavimas – skirtumas tarp laiko, kada pagal paskelbtą tvarkaraštį keleivis turėjo atvykti, ir laiko, kada jis iš tikrųjų atvyko ar kada tikimasi, kad atvyks į [...] **galutinės** atvykimo vietos stotį;
- 14) daugkartinis bilietas arba abonementinis bilietas – bilietas neribotam skaičiui kelionių, kuris suteikia teisę jo teisėtam turėtojų keliauti geležinkeliu tam tikru maršrutu ar tinkle nustatytu laikotarpiu;
- 15) praleistas persėdimas – situacija, kai vienos kelionės **geležinkeliu, už kurią sumokėta įsigijus tęstinės kelionės bilietą**, metu keleivis dėl vienos arba daugiau ankstesnių paslaugų vėlavimo arba atšaukimo, **arba ankstesnio išvykimo nei numatyta tvarkaraštyje atveju** nespėja pasinaudoti viena arba daugiau paslaugų;
- 16) neįgalusis ir riboto judumo asmuo – asmuo, turintis nuolatinę arba laikiną fizinę psichikos, intelekto arba jutimo negalią, kuri, kai asmeniui reikia įveikti tam tikras kliūtis, gali jam trukdyti veiksmingai naudotis visomis tokiomis pačiomis transporto galimybėmis, kokias turi kiti keleiviai, arba asmuo, kurio judumas naudojantis transportu mažesnis dėl jo amžiaus;
- 17) [...]

18) [...]

19) [...]

20) **stotis – geležinkelio vieta, iš kurios keleivinis traukinys išvyksta, kurioje stoja arba į kurią atvyksta.**

II skyrius

Vežimo sutartis, informacija ir bilietai

4 straipsnis

Vežimo sutartis

Laikantis šio skyriaus nuostatų, vežimo sutarties sudarymą ir jos vykdymą bei informacijos teikimą ir bilietų pardavimą reglamentuoja I priedo II ir III antraštinių dalių nuostatos.

5 straipsnis

Visiems vienodos vežimo sutarties sąlygos⁶

Nedarant poveikio socialiniams tarifams, [...] bilietų pardavėjai **ar kelionių operatoriai** sutarties sąlygas ir tarifus visuomenei siūlo be tiesioginių arba netiesioginių skirtumų, grindžiamų galutinio kliento pilietybe [...] arba geležinkelio įmonės, [...] bilietų pardavėjo **ar kelionių operatoriaus** įsisteigimo vieta Sąjungoje.

⁶ *Įterpti naują konstatuojamąją dalį:* valstybės narės turėtų uždrausti skirtumus, grindžiamus keleivio pilietybe arba geležinkelio įmonės, bilietų pardavėjo ar kelionių operatoriaus įsisteigimo vieta. Vis dėlto nereikėtų uždrausti socialinių tarifų, jeigu jie yra proporcingi ir taikomi nepriklausomai nuo atitinkamo keleivio pilietybės. Geležinkelio įmonės, bilietų pardavėjai ir kelionių operatoriai gali laisvai nustatyti savo komercinę praktiką, įskaitant specialius pasiūlymus ir tam tikrų pardavimo kanalų reklamavimą.

Dviračiai

1. Keleiviai turi teisę vežtis dviračius⁷ traukinyje, **atsižvelgiant į 3 dalyje nurodytus apribojimus ir, jei dera, [...] už tai gali būti imamas pagrįstas mokestis. Traukiniuose, kuriuose privaloma rezervuoti vietą, turi būti įmanoma rezervuoti vietą dviračiui vežti.**

Jei keleivis yra rezervavęs vietą dviračiui vežti ir jei jį vežti atsisakoma nesant tinkamai pagrįstos priežasties, keleivis turi teisę būti nukreiptas kitu maršrutu arba atgauti sumokėtą sumą pagal 16 straipsnį, gauti kompensaciją pagal 17 straipsnį ir pagalbą pagal 18 straipsnio 2 dalį.

- 1a. **Jei traukinyje yra dviračiams skirtų vietų, keleiviai savo dviračius pastato tose vietose. Jei tokių vietų nėra, keleiviai [...] prižiūri savo dviračius ir rūpinasi, kad dviračiai netrukdytų arba nepadarytų žalos kitiems keleiviams, judėjimo įrangai, bagažui arba geležinkelio veiklai.**

[...]

⁷ *Įterpti naują konstatuojamąją dalį: (13a) su dviračių vežimu traukiniuose susijusios teisės ir pareigos turėtų būti taikomos dviračiams, kuriais galima iš karto važiuoti prieš kelionę geležinkeliu ir po jos. Dviračių vežimui pakuotėse ir maišuose, kai taikytina, taikomos šio reglamento nuostatos, susijusios su bagažu.*

3. Geležinkelio įmonės gali apriboti teisę vežtis dviratį dėl saugos ar su veikla susijusių priežasčių, visų pirma dėl vietos stokos piko valandomis arba kai tai neįmanoma dėl riedmenų. Geležinkelio įmonės taip pat gali apriboti teisę vežtis dviratį dėl jo svorio ir matmenų. Savo oficialioje interneto svetainėje jos skelbia dviračių vežimo sąlygas, įskaitant naujausią informaciją apie vietų skaičių, naudodamos Komisijos reglamente (ES) Nr. 454/2011 nurodytas telematikos priemones.
4. Valstybės narės gali reikalauti, kad geležinkelio įmonės parengtų dviračių vežimo didinimo ir gerinimo planus, taip pat kitus sprendimus, kuriais būtų skatinamas kombinuotas naudojimasis geležinkeliais ir dviračiais, ir tuos planus atnaujintų.

7 straipsnis

Draudimas atsisakyti pareigų ir nustatyti ribas

1. Pagal šį reglamentą nustatytų pareigų keleivių atžvilgiu negalima apriboti ar jų atsisakyti, ypač į vežimo sutartį įtraukiant leidžiančią nukrypti arba ribojančią nuostatą.
2. Geležinkelio įmonės gali pasiūlyti keleiviui palankesnes, nei nustatyta šiame reglamente, **vežimo** sutarties sąlygas.

8 straipsnis

Pareiga suteikti informaciją apie paslaugų nutraukimą

Geležinkelio įmonės ar, kai tinkama, už viešųjų paslaugų sutartį atsakinga kompetentinga institucija tinkamomis priemonėmis, įskaitant neįgaliesiems pagal Direktyvoje (ES) 2019/882⁸ ir Komisijos reglamentuose 454/2011 ir 1300/2014 nustatytus prieinamumo reikalavimus tinkamas formas, paskelbia apie sprendimus dėl nuolatinio arba laikino paslaugų nutraukimo prieš tų sprendimų įgyvendinimą.

9 straipsnis

Kelionės informacija⁹

1. Gavę prašymą, geležinkelio įmonės ir bilietų pardavėjai, siūlantys vienos ar kelių geležinkelio įmonių vardu sudaryti vežimo sutartis, suteikia keleiviui bent II priedo I dalyje nurodytą informaciją, susijusią su kelionėmis, dėl kurių atitinkama geležinkelio įmonė siūlo sudaryti vežimo sutartį. [...]
2. Kelionės metu [...] geležinkelio įmonės [...] suteikia keleiviams bent jau II priedo II dalyje nurodytą informaciją. **Jeigu stoties valdytojas persėdimo stotyje turi tokios informacijos, jis taip pat ją suteikia keleiviams.**

⁸ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

⁹ ***Įterpti naują konstatuojamąją dalį: bilietų pardavėjai yra labai įvairaus dydžio – pradedant labai mažomis baigiant didelėmis įmonėmis – ir kai kurie iš jų paslaugas teikia tik ne internetu arba tik internetu. Todėl pareiga teikti kelionės informaciją keleiviams turėtų būti proporcinga bilietų pardavėjo pajėgumams.***

3. 1 ir 2 dalyse nurodyta informacija suteikiama tinkamiausia forma, **jei įmanoma – remiantis kelionės informacija tikruoju laiku**, be kitų priemonių naudojantis [...] **tinkamomis** ryšių technologijomis. Ypatingas dėmesys skiriamas užtikrinti, kad ši informacija būtų prieinama neįgaliesiems pagal Direktyvoje (ES) 2019/882 ir Komisijos reglamentuose 454/2011 ir 1300/2014 nustatytus reikalavimus.
4. [...] Infrastruktūros valdytojai geležinkelio įmonėms ir stoties valdytojams [...] tikrąlaikius duomenis, susijusius su traukinių **atvykimu ir išvykimu**, [...] **platina** visiems vienodomis sąlygomis **ir nepagrįstai nedelsdami. Pateikę prašymą, prieigą prie tų tikrąlaikių duomenų turi bilietų pardavėjai.**

10 straipsnis

Galimybė įsigyti bilietus [...] ir juos rezervuoti

1. Geležinkelio įmonės ir bilietų pardavėjai siūlo bilietus ir, jei įmanoma, **10a straipsnyje nurodytus** testinės kelionės bilietus bei galimybę juos rezervuoti. [...]
2. Nepažeisdamos 3 ir 4 dalių geležinkelio įmonės [...] [...] **tiesiogiai arba per bilietų pardavėjus ar kelionių operatorius parduoda** bilietus keleiviams bent vienu iš šių pardavimo [...] **būdų**:
 - a) bilietų kasose, **kitose pardavimo vietose** ar bilietų pardavimo automatuose;
 - b) telefonu, internetu arba kitokia plačiai naudojama informacine technologija;
 - c) traukiniuose.

[...] **Reglamento (EB) Nr. 1370/2007 2 straipsnio b punkte apibrėžtos kompetentingos institucijos** gali reikalauti, kad geležinkelio įmonės platintų bilietus paslaugoms, teikiamoms pagal viešųjų paslaugų sutartis, daugiau nei vienu pardavimo [...] **būdu**.

3. [...]

4. Kai išvykimo stotyje nėra bilietų kasų ar bilietų pardavimo automatų, keleiviai stotyje informuojami apie:

- a) galimybę įsigyti bilietus telefonu ar internetu arba traukinyje bei apie tokio pirkimo tvarką;
- b) artimiausią geležinkelio stotį ar vietą, kurioje yra bilietų kasos ir (arba) bilietų pardavimo automatai.

5. Jei išvykimo stotyje nėra bilietų kasų, [...] prieinamo bilietų pardavimo automato **ar kito prieinamo būdo įsigyti bilietą iš anksto**, neįgalieji [...] bilietus be priemokos gali pirkti traukinyje, **nebent tai būtų ribojama ar neleidžiama dėl su saugumu susijusių priežasčių ar dėl privalomo traukinių bilietų rezervavimo**. Jei traukinyje nėra darbuotojų, geležinkelio įmonė informuoja neįgaliuosius apie tai, ar reikia įsigyti bilietą ir kaip tai padaryti. Valstybės narės gali reikalauti, kad neįgalieji būtų pripažįstami tokiais pagal jų nacionalinę teisę ir praktiką.

Valstybės narės gali išplėsti pirmoje pastraipoje nurodytų teisių taikymo sritį, kad jos būtų taikomos visiems keleiviams. Kai valstybės narės pasinaudoja šia galimybe, jos apie tai informuoja Komisiją. Europos geležinkelio agentūra šią informaciją skelbia savo interneto svetainėje, susijusioje su Komisijos reglamentų 1300/2014 ir 454/2011 įgyvendinimu.

6. [...]

10a straipsnis

Tęstinės kelionės bilietai¹⁰

1. **Geležinkelio įmonės, bilietų pardavėjai ir kelionių operatoriai deda visas pagrįstas [...] pastangas, kad pasiūlytų tęstinės kelionės bilietus vidaus ir tarptautinėms keleivių vežimo geležinkeliais paslaugoms [...] ir ypač paslaugoms, kurias teikia viena geležinkelio įmonė. Geležinkelio įmonės bendradarbiauja tarpusavyje siekdamos pasiūlyti kuo daugiau tęstinės kelionės bilietų tiek keleivių vežimo geležinkeliais vidaus, tiek tarptautinėms paslaugoms.**
2. **Kelionių su vienu ar daugiau persėdimų atveju keleivis, prieš jam įsigyjant bilietą ar bilietus, informuojamas, ar tas bilietas ar tie bilietai yra tęstinės kelionės bilietas.**

¹⁰ *Įterpti naują konstatuojamąją dalį: tęstinės kelionės bilietai suteikia galimybę keleiviams sklandžiai keliauti, todėl reikėtų dėti pagrįstas pastangas, kad tokie bilietai būtų siūlomi nacionalinėms, tarptautinėms, miesto, priemiesčių ir regioninėms paslaugoms, įskaitant ir geležinkelių paslaugas, kurioms šis reglamentas netaikomas. Tokių geležinkelių paslaugų atveju apskaičiuojant vėlavimo trukmę kompensavimo tikslais, turėtų būti leidžiama neįtraukti vėlavimo tose kelionės dalyse, kurioms šis reglamentas netaikomas, atveju.*

3. Bilietas ar bilietai, įsigyti iš geležinkelio įmonės pagal vieną pardavimo sandorį, yra tęstinės kelionės bilietas ir geležinkelio įmonė yra atsakinga pagal 16, 17 ir 18 straipsnius, jei keleivis praleidžia vieną ar daugiau persėdimų. Tai netaikoma, jei ant bilieto ar bilietų yra aiškiai nurodyta, kad jie yra atskiros vežimo sutartys ir keleivis, prieš jam įsigyjant bilietą, apie tai buvo aiškiai informuotas pagal 2 dalį.
4. Kai bilietas ar bilietai įsigijami pagal vieną pardavimo sandorį, o bilietų pardavėjas ar kelionių operatorius bilietus sujungė savo iniciatyva, tuo atveju, jei keleivis praleidžia vieną ar daugiau persėdimų, bilietą ar bilietus pardavęs bilietų pardavėjas ar kelionių operatorius privalo grąžinti sumokėtus pinigus ir kompensuoti 50 % pagal tą sandorį už bilietą ar bilietus sumokėtos sumos. Tai netaikoma, jei ant bilietų, kito dokumento ar elektronine forma taip, kad keleivis galėtų pasinaudoti ta informacija ateityje, yra nurodyta, kad tie bilietai yra atskiros vežimo sutartys, ir keleivis apie tai buvo informuotas prieš jam įsigyjant bilietą.

Bilietų pardavėjai ar kelionių operatoriai atsako už keleivių prašymų ir galimų skundų nagrinėjimą pagal šią dalį. Pirmoje pastraipoje nurodyto sumokėtų pinigų grąžinimo ir kompensavimo mokėjimai atliekami per 30 dienų nuo prašymo gavimo dienos. Šioje dalyje nurodyta teise nedaromas poveikis taikytinai nacionalinei teisei, pagal kurią keleiviams suteikiama teisė į papildomą kompensaciją už patirtus nuostolius.

5. Pareigą įrodyti, kad šiame straipsnyje nurodyta informacija buvo pateikta, turi geležinkelio įmonė, kelionių operatorius arba bilietų pardavėjas, pardavęs bilietą ar bilietus.

III skyrius

Geležinkelio įmonių atsakomybė už keleivius ir jų bagažą

11 straipsnis

Atsakomybė už keleivius ir bagažą

Atsižvelgiant į šio skyriaus nuostatas ir nepažeidžiant taikytinos nacionalinės teisės, numatančios keleivių teisę gauti papildomą kompensaciją už žalą, geležinkelio įmonių atsakomybę už keleivius ir jų bagažą reglamentuoja I priedo IV antraštinės dalies I, III ir IV skyriai bei VI ir VII antraštinės dalys.

12 straipsnis

Atsakomybė už keleivius ir bagažą [...]

Geležinkelio įmonė turi būti tinkamai apdrausta **arba turėti tinkamas rinkos sąlygomis suteiktas garantijas dėl apsaugos**, kaip nustatyta Direktyvos 2012/34/ES 22 straipsnyje [...].

13 straipsnis

Išankstiniai mokėjimai

1. Jei keleivis žūsta ar sužeidžiamas, geležinkelio įmonė, kaip nurodyta I priedo 26 straipsnio 5 dalyje, nedelsdama ir visais atvejais ne vėliau kaip per penkiolika dienų po to, kai nustatomas teisę gauti kompensaciją turintis fizinis asmuo, atlieka tokius reikiamus išankstinius mokėjimus, kad būtų patenkinti skubūs ekonominiai poreikiai, proporcingi patirtai žalai.
2. Nepažeidžiant 1 dalies, išankstinio mokėjimo suma yra ne mažiau kaip 21 000 EUR keleivio mirties atveju.
3. Išankstinis mokėjimas nelaikomas atsakomybės pripažinimu ir sumokėta suma gali būti atskaityta iš kitų sumų, vėliau sumokamų pagal šį reglamentą, bet ši suma yra negrąžintina, išskyrus atvejus, kai žala sukelta dėl keleivio aplaidumo ar kaltės ar kai asmuo, kuriam iš anksto sumokėta ši suma, nėra teisę gauti kompensaciją turintis asmuo.

14 straipsnis

Atsakomybės ginčijimas

Net jeigu geležinkelio įmonė ginčija savo atsakomybę dėl keleivio, kurį ji vežė, fizinio sužalojimo, ji imasi visų reikiamų pastangų padėti keleiviui, kuris reikalauja kompensacijos dėl nuostolių iš trečiųjų asmenų.

IV skyrius Vėlavimai, praleisti persėdimai ir atšaukimai

15 straipsnis

Atsakomybė dėl vėlavimų, praleistų persėdimų ir atšaukimų

Atsižvelgiant į šio skyriaus nuostatas, geležinkelio įmonių atsakomybę dėl vėlavimų, praleistų persėdimų ir atšaukimų reglamentuoja I priedo IV antraštinės dalies II skyrius.

16 straipsnis

Bilieto kainos grąžinimas ir nukreipimas kitu maršrutu

1. Jeigu išvykimo metu, arba [...] praleidus persėdimą, **arba atšaukimo atveju** pagrįstai galima tikėtis, kad atvykti į galutinę atvykimo vietą pagal vežimo sutartį bus vėluojama [...] 60 minučių **ar daugiau**, geležinkelio įmonė, teikianti paslaugą, kurią vėluojama suteikti **arba kuri buvo atšaukta**, [...] nedelsdama **pasiūlo keleiviui** [...] pasirinkti vieną iš šių galimybių **ir imasi būtinų priemonių**:
 - a) visos bilieto kainos grąžinimą tomis pačiomis sąlygomis, kuriomis buvo už jį sumokėta, už nenuvažiuotą kelionės dalį ar dalis ir jau nuvažiuotą dalį ar dalis, jei kelionė nebeatitinka keleivio pradinių kelionės planų, prireikus ir grįžimo į pradinę išvykimo vietą paslaugos suteikimą esant anksčiausiai galimybei. [...];
 - b) tęsti kelionę ar keliauti kitu maršrutu, esant panašioms transporto sąlygoms, į galutinę atvykimo vietą esant anksčiausiai galimybei;
 - c) tęsti kelionę ar keliauti kitu maršrutu, esant panašioms transporto sąlygoms, į galutinę atvykimo vietą vėlesne keleiviui patogia data.

2. [...] **Tais atvejais, kai pagal 1 dalies b ir c punktus kelionę kitu maršrutu panašiomis transporto sąlygomis vykdo ta pati geležinkelio įmonė, arba ta geležinkelio įmonė paveda kelionę kitu maršrutu vykdyti kitai įmonei, dėl to turi nesusidaryti papildomų išlaidų keleiviams. Šis reikalavimas taikomas ir tuo atveju, jei kelionei kitu maršrutu naudojamas aukštesnės paslaugos klasės arba alternatyvių rūšių transportas. [...]** Geležinkelio įmonės deda pagrįstas pastangas, kad būtų išvengta papildomų persėdimų, o **vėlavimas per visą kelionės laiką būtų kuo trumpesnis. [...]** Keleiviams nesiūloma važiuoti žemesne klase, nebent važiuoti kitu maršrutu įmanoma tik žemesne klase.

Nedarant poveikio pirmai pastraipai, geležinkelio įmonė, keleiviui paprašius, gali sutikti, kad keleivis sudarytų vežimo sutartį su kitais transporto paslaugų teikėjais, pagal kurias keleivis galėtų panašiomis sąlygomis pasiekti galutinę paskirties vietą, ir atlyginti patirtas išlaidas.

3. Važiavimo kitu maršrutu paslaugos teikėjai ypatingą dėmesį skiria tam, kad neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims būtų suteikta panašaus lygio prieiga prie alternatyvios paslaugos. **Važiavimo kitu maršrutu paslaugos teikėjai neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims gali teikti alternatyvias, jų poreikius atitinkančias paslaugas, kurios skiriasi nuo kitiems keleiviams siūlomų paslaugų.**
4. **1 dalies a punkte ir 2 dalies antroje pastraipoje nurodytos kompensacijos mokėjimai atliekami per 30 dienų nuo prašymo gavimo dienos. Valstybės narės gali reikalauti, kad geležinkelio įmonės priimtų tokius prašymus tam tikromis ryšio priemonėmis, jeigu prašymas nesukelia diskriminacinių pasekmių.**

Kompensavimas [...]

1. Neprarasdamas teisės į transportą, keleivis [...] **turi teisę** iš geležinkelio įmonės gauti kompensaciją už vėlavimą, kurį jis patyrė keliaudamas tarp išvykimo vietos ir **galutinės** atvykimo vietos, nurodytų [...] **biliete arba tęstinės kelionės biliete**, išlaidos už kurį [...] nebuvo grąžintos pagal 16 straipsnį. **Keleiviai taip pat turi teisę gauti kompensaciją atšaukimo arba 60 minučių ar ilgesnio vėlavimo atveju, kai kelionė nukreipiama kitu maršrutu pagal 16 straipsnio 1 dalies b punktą. Tokiu atveju vėlavimas apskaičiuojamas remiantis pradiniam biliete arba tęstinės kelionės biliete numatytu atvykimo į galutinę paskirties vietą laiku ir faktiniu atvykimo į galutinę paskirties vietą laiku.** Minimalios kompensacijos už vėlavimą yra:
 - a) 25 % bilieto kainos tuo atveju, kai vėluojama nuo 60 iki 119 minučių;
 - b) 50 % bilieto kainos tuo atveju, kai vėluojama 120 ar daugiau minučių.
2. 1 dalis taip pat taikoma keleiviams, kurie turi daugkartinį arba abonementinį bilietą. Jeigu jie patiria pasikartojančių vėlavimo ar atšaukimo atvejų daugkartinio arba abonementinio bilieto galiojimo laikotarpiu, jie [...] **turi teisę** gauti tinkamą kompensaciją pagal geležinkelio įmonės kompensavimo taisykles. Šiose taisyklėse turi būti apibrėžti vėlavimo nustatymo ir kompensacijos apskaičiavimo kriterijai. Jeigu per daugkartinio arba abonementinio bilieto galiojimo laikotarpį kartojasi trumpesnio nei 60 minučių vėlavimo atvejai, vėlavimo trukmė **gali** [...] būti sumuojama ir keleiviams **gali** [...] būti kompensuojama pagal geležinkelio įmonės kompensavimo taisykles.

3. **Nedarant poveikio 2 daliai**, kompensacijos už vėlavimą apskaičiuojamos pagal visą kainą, kurią keleivis faktiškai sumokėjo už paslaugą, kuri vėlavo. Kai vežimo sutartis yra dėl kelionės į abi puses, kompensacija už vėlavimą kelionės pirmyn arba atgal atveju apskaičiuojama pagal **biliete nurodytą kainą už tą kelionės atkarpą. Tuo atveju, kai tokia kaina už atskiras kelionės atkarpas nėra nurodyta, kompensacija apskaičiuojama pagal pusę už bilietą sumokėtos kainos.** Analogiškai, kompensacija už vėlavimą suteikiant paslaugas pagal bet kurios kitos rūšies vežimo sutartį, leidžiančią viena po kitos keliauti keliomis atkarpomis, apskaičiuojama proporcingai pagal visą kainą.
4. Apskaičiuojant vėlavimo trukmę neatsižvelgiama į vėlavimą, kuris, kaip geležinkelio įmonė gali įrodyti, įvyko už Sąjungos teritorijos ribų.
- 4a. **Valstybės narės gali reikalauti, kad geležinkelio įmonės priimtų prašymus dėl kompensacijos tam tikromis ryšio priemonėmis, jeigu toks prašymas nesukelia diskriminacinių pasekmių.**
5. Kompensacija už bilieto kainą sumokama per vieną mėnesį nuo prašymo dėl kompensacijos pateikimo. Kompensacija gali būti išmokėta čekiais ir (arba) suteikiant kitas paslaugas, jei sąlygos yra lanksčios (visų pirma kalbant apie galiojimo laikotarpį ir paskirties vietą). Keleiviui paprašius, kompensacija išmokama pinigais.
6. Iš kompensacijos už bilieto kainą neišskaičiuojamos finansinio sandorio išlaidos, pavyzdžiui, mokesčiai, išlaidos už telefoną ar pašto ženklus. Geležinkelio įmonės gali nustatyti minimalią sumą, už kurią mažesnės kompensacijos nebus išmokamos. Ši minimali suma negali būti didesnė kaip 4 EUR už bilietą.
7. Keleivis neturi teisės į kompensaciją, jei apie vėlavimą jam pranešta prieš tai, kai jis nusipirko bilietą, arba jei vėlavimas, susidaręs dėl kelionės pratęsimo naudojantis kita paslauga arba dėl vykimo kitu maršrutu, yra trumpesnis nei 60 minučių.

8. Keleivis neturi teisės į kompensaciją kai vėlavimo, atšaukimo ir praleisto persėdimo atvejais, kai tokie atvejai buvo tiesiogiai sukelti arba yra neatsiejamai susiję su:

- a) aplinkybėmis, nesusijusiomis su geležinkelio veikimu, pavyzdžiui, ekstremaliomis oro sąlygomis arba didelėmis gaivalinėmis nelaimėmis, kurių geležinkelio įmonė negalėjo išvengti ir užkirsti kelio jų pasekmėms, nepaisant to, kad konkrečiomis to atvejo aplinkybėmis ėmėsi reikiamo atsargumo;
- b) keleivio kaltė arba
- c) trečiojo asmens elgesiu (pavyzdžiui, savižudybėmis, ant geležinkelio bėgių patekusiais asmenimis, kabelių vagyste, transporto priemonėje kilusiomis ekstremaliosiomis situacijomis, teisėsaugos veiksmais, sabotažu ar terorizmu), kurio geležinkelio įmonė negalėjo išvengti ir užkirsti kelio jo pasekmėms, nepaisant to, kad konkrečiomis to atvejo aplinkybėmis ėmėsi reikiamo atsargumo;

Šio punkto pirmoje pastraipoje nurodytos išimtys neapima geležinkelio įmonės darbuotojų streikų, kitos įmonės, kuri naudoja ta pačia geležinkelio infrastruktūra, veiksmų ar neveikimo atvejų ir infrastruktūros bei stoties valdytojų veiksmų ar neveikimo atvejų.

[...]

Pagalba

1. Vėlavimo atvykstant ar išvykstant **arba paslaugos atšaukimo** atveju geležinkelio įmonė [...] ar stoties valdytojas keleivius informuoja apie padėtį ir apie numatomą išvykimo bei numatomą atvykimo laiką, **susijusius su paslauga arba pakaitine paslauga**, kai tik turi tokią informaciją. **Bilietai pardavėjai ir kelionių operatoriai, jei jie turi tokios informacijos, ją taip pat pateikia keleiviui.**
2. [...] 60 minučių **ar ilgesnio** 1 dalyje nurodyto vėlavimo **arba paslaugos atšaukimo** atveju, **geležinkelio įmonė, teikianti paslaugą, kurią vėluojama suteikti arba kuri buvo atšaukta**, keleiviams [...] taip pat nemokamai **pasiūlo**:
 - a) maisto ir gaiviųjų gėrimų atsižvelgiant į laukimo laiką, jei jų yra traukinyje ar stotyje arba jie pagrįstai gali būti pateikti atsižvelgiant į tokius kriterijus, kaip nuotolis iki tiekėjo, atvežimo laikas ir kaina;
 - b) kai ir kur tai fiziškai įmanoma, viešbutį ar kitą apgyvendinimo vietą ir transportą iš geležinkelio stoties į apgyvendinimo vietą tais atvejais, kai būtina apsistoti vieną ar daugiau naktų arba atsiranda būtinybė apsistoti ilgiau nei numatyta;
 - c) jei traukinys sustabdytas kelyje, kai ir kur tai fiziškai įmanoma, transportą nuo traukinio iki geležinkelio stoties, alternatyvios išvykimo vietos ar iki galutinės atvykimo vietos pagal teikiamą paslaugą.
3. Jei geležinkelio paslauga **sutrikdoma ir** nebegali būti toliau teikiama **arba vėl pradėta teikti per pagrįstą laikotarpį**, geležinkelio įmonės kuo greičiau keleiviams **pasiūlo** [...] alternatyvias transporto paslaugas **ir imasi būtinų priemonių**.
4. Geležinkelio įmonės keleivio prašymu [...] patvirtina, [...] kad geležinkelio paslauga buvo suteikta pavėluotai ir dėl to buvo nespėta persėsti į kitą traukinį, arba kad ta paslauga buvo atšaukta.

5. Taikydama 1, 2, 3 ir 4 dalis, paslaugas teikianti geležinkelio įmonė ypatingą dėmesį skiria neįgaliųjų ir riboto judumo asmenų ir juos lydinčių asmenų poreikiams.
6. [...] Tais atvejais, kai pagal Direktyvos 2012/34/ES 13a straipsnio 3 dalį yra parengti nenumatytųjų atvejų planai, geležinkelio įmonės derina savo veiksmus su stoties valdytoju ir infrastruktūros valdytoju, kad jie būtų pasirengę esminio paslaugų teikimo sutrikimo ir ilgų vėlavimų, dėl kurių stotyje įstrigtų daug keleivių, galimybei.

19 straipsnis

[...]

[...]

V skyrius

Neįgalieji ir riboto judumo asmenys

20 straipsnis

Teisė į transportą

1. Geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai, aktyviai dalyvaujant neįgaliųjų ir riboto judumo asmenų **atstovams** [...], nustato, jei dar neturi nustatytų, prieigos vienodomis sąlygomis taisyklės, taikomas vežant neįgaliuosius, **įskaitant jų asmeninius padėjėjus, pripažintus tokiais pagal nacionalinę praktiką**, ir riboto judumo asmenis [...]. [...] **Stoties valdytojas ir geležinkelio įmonė tose taisyklėse nustato, kuris subjektas atsakingas teikti pagalbą neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims, kaip nurodyta Komisijos reglamente (ES) Nr. 1300/2014.**
2. Rezervavimas ir bilietai neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims siūlomi be jokio papildomo mokesčio. Geležinkelio įmonė, bilietų pardavėjas ar kelionių operatorius negali atsisakyti priimti rezervacijos ar atsisakyti parduoti bilietą neįgaliajam ar riboto judumo asmeniui ar reikalauti, kad toks asmuo būtų lydimas kito asmens, išskyrus atvejus, kai tai absoliučiai būtina siekiant laikytis 1 dalyje nurodytų prieigos taisyklių.

Neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims teikiama informacija

1. Gavęs prašymą, stoties valdytojas, geležinkelio įmonė, bilietų pardavėjas ar kelionių operatorius informuoja neįgaliuosius ir riboto judumo asmenis – be kita ko, **Komisijos reglamentuose (ES) Nr. 454/2011 ir Nr. 1300/2014 ir Direktyvoje (ES) 2019/882** nustatytus prieinamumo reikalavimus atitinkančia forma – apie stoties ir susijusios įrangos, geležinkelio paslaugų prieinamumą ir apie riedmenų prieigos sąlygas pagal 20 straipsnio 1 dalyje nurodytas prieigos taisykles, taip pat informuoja neįgaliuosius ir riboto judumo asmenis apie transporto priemonėje įrengtus patogumus.
2. Kai geležinkelio įmonė, bilietų pardavėjas arba kelionių operatorius naudojami 20 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtimi, atitinkamam neįgaliajam ar riboto judumo asmeniui paprašius, ji (jis) raštu informuoja apie tokių veiksmų priežastis per penkias darbo dienas nuo atsisakymo rezervuoti ar išduoti bilietą arba pareikalavimo, kad asmuo būtų lydimas. Geležinkelio įmonė, bilietų pardavėjas arba kelionių operatorius deda pagrįstas pastangas, kad tokiam asmeniui pasiūlytų alternatyvią transporto galimybę, atsižvelgiant į jo prieigos poreikius.
3. **Stotyse, kuriose nėra darbuotojų, geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai užtikrina, kad pagal 20 straipsnio 1 dalyje nurodytas prieigos taisykles būtų prieinama lengvai gaunama informacija – be kita ko, Komisijos reglamentuose (ES) Nr. 454/2011, 1300/2014 ir Direktyvoje (ES) 2019/882 nustatytus prieinamumo reikalavimus atitinkančia forma – apie artimiausią stotį, kurioje yra darbuotojų, ir tiesiogiai prieinamą pagalbą neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims.**

Pagalba geležinkelio stotyse ir transporto priemonėse

1. Neįgaliesiems arba riboto judumo asmenims teikiama tokia pagalba:

- a) Asmeninis padėjėjas, pripažintas tokiu pagal nacionalinę praktiką, gali keliauti specialiu tarifu ir, jei taikytina, nemokamai, taip pat gali, kai tai praktiškai įmanoma, gauti sėdimąją vietą šalia neįgaliojo.

Jei geležinkelio įmonė reikalauja, kad neįgalusis traukinyje būtų lydimas pagal 20 straipsnio 2 dalį, lydintysis asmuo turi teisę keliauti nemokamai ir, kai tai praktiškai įmanoma, gauti sėdimąją vietą šalia neįgaliojo.

Leidžiama, kad juos lydėtų šuo vedlys, kaip nustatyta atitinkamoje nacionalinėje teisėje;

- [...]b) išvykstant iš geležinkelio stoties, kurioje yra darbuotojų, vykstant per ją ar atvyksta į ją, nemokamai **teikiama** tokia **pagalba** [...], kad asmuo galėtų **įsėsti į traukinį, persėsti į kitą traukinį, į kurį jis turi bilietą, ar išlipti iš traukinio** [...]. Tokia pagalba turi būti prieinama visą laiką, kai stotyje yra dirbančių parengtų darbuotojų;

c) stotyse, kuriose nėra darbuotojų, geležinkelio įmonės nemokamai teikia pagalbą traukinyje, taip pat įlipant į traukinį ar iš jo išlipant, jei traukinį lydi parengti darbuotojai;

[...] d) jei traukinyje ir stotyje nėra parengtų lydinčiųjų darbuotojų, [...] dedamos visos pagrįstos pastangos sudaryti galimybę neįgaliesiems arba riboto judumo asmenims keliauti geležinkeliu.

3. [...]

4. [...]

e) geležinkelio įmonė deda visas pagrįstas pastangas, kad šie asmenys turėtų galimybę naudotis tomis pačiomis traukinyje teikiamomis paslaugomis kaip ir kiti keleiviai, jei minėti asmenys tomis paslaugomis negali patys saugiai naudotis.

5. 20 straipsnio 1 dalyje nurodytose taisyklėse nustatomos naudojimosi 1 dalyje nurodytomis teisėmis sąlygos.

23 straipsnis

[...]

[...]

Pagalbos teikimo sąlygos

Geležinkelio įmonės, stoties valdytojai, bilietų pardavėjai ir kelionių operatoriai bendradarbiauja, kad neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims būtų teikiama pagalba [...], **kaip nurodyta 20 ir 22** straipsniuose, pagal toliau pateikiamų punktų nuostatas:

- a) pagalba suteikiama, jei geležinkelio įmonei, stoties valdytojui, bilietų pardavėjui ar kelionių operatoriui, iš kurio pirktas bilietas, **arba, kai taikytina, f punkte nurodytam bendram kontaktiniam centrui keleivis arba jo atstovas** apie tai, kad [...] **keleiviui** reikės tokios pagalbos, praneša bent 48 valandas prieš tai, kai reikės suteikti pagalbą. **Tokie pranešimai turi būti persiunčiami visoms geležinkelio įmonėms ir stoties valdytojams, susijusiems su kelione.** Kai įsigijus bilietą arba abonentinį bilietą galima keliauti keletą kartų, turi užtekti vieno pranešimo, jei pateikiama tinkama informacija apie vėlesnių kelionių laiką; **ši informacija bet kuriuo atveju turi būti pateikiama bent 48 valandas prieš tai, kai pirmą kartą prašoma pagalbos. Keleivis arba jo atstovas deda visas pagrįstas pastangas, kad bent prieš 12 valandų informuotų apie visus tokių vėlesnių kelionių anuliavimus.** [...];
- b) geležinkelio įmonės, stoties valdytojai, bilietų pardavėjai ir kelionių operatoriai imasi visų priemonių, būtinų pranešimams gauti. **Jei bilietų pardavėjai nesugeba tvarkyti tokių pranešimų, jie nurodo alternatyvias bilietų pardavimo vietas arba alternatyvias pranešimų teikimo priemones;**
- c) jei nepateikiamas joks pranešimas pagal a punktą, geležinkelio įmonė ir stoties valdytojas deda visas pagrįstas pastangas suteikti tokią pagalbą, kad neįgalusis ar riboto judumo asmuo galėtų keliauti;

- d) [...] stoties valdytojas arba kiti įgalioti asmenys nustato vietas, [...] kuriose neįgalieji ir riboto judumo asmenys galėtų pranešti apie savo atvykimą į geležinkelio stotį ir [...] paprašyti pagalbos;
- e) pagalba suteikiama, jei neįgalusis ar riboto judumo asmuo atvyksta į nustatytą vietą tokią pagalbą teikiančios geležinkelio įmonės ar stoties valdytojo nustatytu laiku. Nustatytas laikas negali būti anksčiau nei 60 minučių iki paskelbto išvykimo laiko arba laiko, kai visų keleivių paprašoma įsiregistruoti. Jei laikas, kuriuo neįgalusis ar riboto judumo asmuo turi atvykti į nustatytą vietą, yra nenustatytas, toks asmuo turi atvykti į nustatytą vietą bent prieš 30 minučių iki paskelbto išvykimo laiko ar laiko, kai visų keleivių paprašoma įsiregistruoti;
- f) **valstybės narės gali reikalauti, kad stoties valdytojai ir geležinkelio įmonės savo teritorijoje bendradarbiautų siekiant sukurti ir administruoti bendrus kontaktinius centrus, skirtus neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims. Bendrų kontaktinių centrų veikimo sąlygos nustatomos 20 straipsnio 1 dalyje nurodytose prieinamumo taisyklėse. Šie bendri kontaktiniai centrai atsakingi už:**
 - i) **pagalbos prašymų priėmimą stotyse;**
 - ii) **individualių pagalbos prašymų perdavimą stoties valdytojams ir geležinkelio įmonėms ir**
 - iii) **informacijos apie prieinamumą teikimą.**

Kompensavimas už judėjimo įrangą, [...] pagalbinius prietaisus ir šunis vedlius

1. Jeigu geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai pameta arba sugadina neįgaliojo ar riboto judumo asmens naudojamą **judėjimo įrangą, pavyzdžiui**, vežimėlius, [...] pagalbinius prietaisus, [...] **ar pameta arba sužeidžia atestuotus** šunis vedlius, geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai yra atsakingi už tokį pametimą arba žalą ir turi už juos kompensuoti.
2. 1 dalyje nurodyta kompensacija turi būti lygi pamestos arba sugadintos **judėjimo** įrangos arba **pagalbinių** prietaisų pakeitimo arba remonto išlaidoms. **1 dalyje nurodyta kompensacija už šunis vedlius turi būti lygi tokių šunų pakeitimo arba jų sužeidimų gydymo išlaidoms.**
3. [...] **Kai taikoma 1 dalis**, geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai deda **visas** [...] pagrįstas pastangas, [...] kad būtų suteikta **skubiai reikalinga** laikina pakaitinė [...] **judėjimo** įranga ar pagalbiniai prietaisai [...]. Neįgaliajam arba riboto judumo asmeniui leidžiama [...] **tą** laikiną pakaitinę įrangą arba prietaisą turėti tol, kol bus sumokėta 1 ir 2 dalyse nurodyta kompensacija.

Darbuotojų mokymas

Geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai:

- a) užtikrina, kad visi darbuotojai, kurie [...] **atlikdami savo įprastas pareigas**, teikia tiesioginę pagalbą neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims, [...] žinotų, kaip patenkinti neįgaliųjų ir riboto judumo asmenų, įskaitant psichikos ir intelekto sutrikimų turinčius asmenis, poreikius;
- b) rengia visų stotyse **ir traukiniuose** tiesiogiai su keleiviais dirbančių darbuotojų mokymus **ir reguliarius žinių atnaujinimo kursus**, skirtus informuotumui apie neįgaliųjų **ir riboto judumo asmenų** poreikius didinti. [...]

[...]

[...]

VI skyrius

Saugumas, skundai ir paslaugų kokybė

27 straipsnis

Asmeninis keleivių saugumas

Geležinkelio įmonės, infrastruktūros valdytojai ir stoties valdytojai, valdžios institucijoms sutikus, imasi reikiamų priemonių atitinkamose savo atsakomybės srityse ir pritaiko jas pagal valdžios institucijų nustatytą saugumo lygį, kad užtikrintų keleivių asmeninį saugumą geležinkelio stotyse ir traukiniuose ir kad valdytų riziką. Jie bendradarbiauja ir keičiasi informacija apie geriausią praktiką, susijusią su saugumo lygį galinčių sumažinti veiksmų prevencija.

28 straipsnis

Skundai

1. Visos geležinkelio įmonės [...] ir stočių, kuriose kiekvieną metų dieną aptarnaujama vidutiniškai daugiau kaip 10 000 keleivių, stoties valdytojai [...] kiekvienas atitinkamoje savo atsakomybės srityje nustato skundų nagrinėjimo mechanizmą, susijusį su šiame reglamente nustatytomis teisėmis ir pareigomis¹¹. Jie užtikrina, kad jų kontaktiniai duomenys ir darbo kalba (-os) būtų plačiai žinomi keleiviams. **Šis mechanizmas netaikomas III skyriui**¹².

¹¹ *Įterpti naują konstatuojamąją dalį:* kad būtų veiksmingai nagrinėjami skundai, geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai turėtų turėti teisę nustatyti bendrus klientų aptarnavimo paslaugų tvarkymo ir skundų nagrinėjimo mechanizmus.

¹² *Įterpti naują konstatuojamąją dalį:* šio reglamento nuostatos nedaro poveikio keleivių teisėms pateikti skundą nacionalinei įstaigai arba kreiptis į teismą laikantis nacionalinių procedūrų.

2. **Taikant 1 dalyje nurodytus mechanizmus**, keleiviai gali pateikti skundą bet kuriai geležinkelio įmonei **ar** stoties [...] valdytojui [...] **dėl atitinkamų jų atsakomybės sričių**. Skundai turi būti pateikiami per [...] **tris** mėnesius po incidento, dėl kurio teikiamas skundas. Adresatas per vieną mėnesį nuo skundo gavimo pateikia pagrįstą atsakymą arba pagrįstais atvejais informuoja keleivį apie tai, **kad jis gaus atsakymą** [...] per trumpesnę kaip trijų mėnesių nuo skundo gavimo dienos laikotarpį. Geležinkelio įmonės [...] **ir** stoties valdytojai [...] **visos skundo nagrinėjimo procedūros, įskaitant 33 ir 34 straipsniuose nurodytas skundų nagrinėjimo procedūras, metu saugo** [...] duomenis, būtinus norint įvertinti skundą, o gavę nacionalinių vykdymo užtikrinimo įstaigų prašymą [...] **šiuos duomenis** pateikia joms susipažinti.
3. Informacija apie skundų nagrinėjimo procedūrą turi būti **viešai** prieinama, **be kita ko**, neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims.
4. Geležinkelio įmonė 29 straipsnyje nurodytoje [...] ataskaitoje skelbia gautų skundų skaičių ir kategorijas, išnagrinėtus skundus, atsakymo pateikimo laiką bei galimus padėties pagerinimo veiksmus.

Paslaugų kokybės standartai

1. Geležinkelio įmonės [...] nustato paslaugų kokybės standartus ir įgyvendina kokybės valdymo sistemą, skirtą paslaugų kokybei užtikrinti. Paslaugų kokybės standartai taikomi bent III priede išvardytiems punkтам.
2. Geležinkelio įmonės [...] stebi savo pačių veiklos rezultatus, kaip atspindi paslaugų kokybės standartuose. Geležinkelio įmonės [...] **savo svetainėje ne vėliau kaip birželio 30 d.[OL: prašom įrašyti: įsigaliojimo metai+2 metai] ir vėliau kas dvejus metus** skelbia savo paslaugų kokybės rezultatų ataskaitą [...]. [...] Be to, šios ataskaitos turi būti prieinamos Europos Sąjungos geležinkelių agentūros svetainėje.
3. **Stoties valdytojai nustato paslaugų kokybės standartus remdamiesi atitinkamais III priede išvardytais punktais. Jie stebi savo veiklos rezultatus vadovaudamiesi šiais standartais, o gavę nacionalinių valdžios institucijų prašymą suteikia joms galimybę susipažinti su informacija apie veiklos rezultatus.**

VII skyrius

Informavimas ir vykdymo užtikrinimas

30 straipsnis

Keleivių informavimas apie jų teises

1. Geležinkelio įmonės, stoties valdytojai, bilietų pardavėjai ir kelionių operatoriai, parduodami kelionių geležinkeliu bilietus, informuoja keleivius apie jų teises ir pareigas pagal šį reglamentą. Siekdami laikytis šio informavimo reikalavimo, jie gali naudoti jiems pateiktą šio reglamento nuostatų santrauką, kurią visomis oficialiomis Sąjungos kalbomis parengia Komisija. Be to, jie pateikia paaiškinimą popieriniame arba elektroniniame biliete ar kitomis priemonėmis, įskaitant neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims Direktyvoje **(ES) 2019/882 ir Komisijos reglamente (ES) Nr. 1300/2014** nustatytus reikalavimus atitinkančias prieinamas formas. Tame paaiškiniame nurodoma, kur galima gauti tokią informaciją atšaukimo, praleisto persėdimo ar ilgo vėlavimo atveju. **Kai paaiškinimo ant bilieto pateikti neįmanoma, jie turi informuoti keleivį kitomis priemonėmis.**
2. Geležinkelio įmonės ir stoties valdytojai stotyje ir traukinyje tinkamu būdu, įskaitant Direktyvoje **(ES) 2019/882 ir Komisijos reglamente (ES) Nr. 1300/2014** nustatytus prieinamumo reikalavimus atitinkančias prieinamas formas, informuoja keleivius apie jų teises bei pareigas pagal šį reglamentą ir valstybių narių pagal 31 straipsnį paskirtos įstaigos ar įstaigų kontaktinius duomenis.

31 straipsnis

Nacionalinių vykdymo užtikrinimo įstaigų paskyrimas

Kiekviena valstybė narė paskiria įstaigą ar įstaigas, atsakingas už šio reglamento vykdymo užtikrinimą. Kiekviena įstaiga imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų gerbiamos keleivių teisės.

Kiekvienos įstaigos organizacinė struktūra, finansavimo sprendimai, teisinė struktūra ir sprendimų priėmimo procesas yra nepriklausomi nuo infrastruktūros valdytojų, mokesčių surinkimo įstaigų, pajėgumų paskirstymo įstaigų ar geležinkelio įmonių.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie įstaigą ar įstaigas, paskirtas pagal šį straipsnį, ir apie jos ar jų atitinkamas pareigas.

Šiame skyriuje numatytos vykdymo užtikrinimo pareigos, susijusios su geležinkelio įmonėmis, stoties valdytojais ir infrastruktūros valdytojais, netaikomos Kiprui ir Maltai, kol jų atitinkamose teritorijose nėra geležinkelio sistemos.

32 straipsnis

Vykdymo užtikrinimo užduotys

1. Nacionalinės vykdymo užtikrinimo įstaigos įdėmiai stebi, kaip laikomasi šio reglamento, **įskaitant Komisijos reglamentus (ES) Nr. 454/2011 ir (ES) Nr. 1300/2014, tiek, kiek šie reglamentai yra nurodyti šiame reglamente**, ir imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų saugomos keleivių teisės. Šiuo tikslu geležinkelio įmonės, stoties valdytojai ir infrastruktūros valdytojai toms įstaigoms jų prašymu pateikia atitinkamus dokumentus ir informaciją. Vykdydamos savo funkcijas šios įstaigos atsižvelgia į informaciją, kurią joms pateikė pagal 33 straipsnį skundams nagrinėti paskirta įstaiga, jei tai yra ne ta pati įstaiga. Remdamosi tokios įstaigos perduotais individualiais skundais, jos taip pat gali spręsti dėl vykdymo užtikrinimo priemonių.
2. Kas **dvejus** metus, ne vėliau kaip kitų metų kalendorinių metų [...] **birželio mėn.** pabaigoje nacionalinės vykdymo užtikrinimo įstaigos paskelbia savo veiklos, įskaitant taikytas sankcijas, statistinius duomenis.
3. Geležinkelio įmonės savo kontaktinius duomenis pateikia valstybės narės, kurioje vykdo veiklą, nacionalinei (-ėms) vykdymo užtikrinimo įstaigai (-oms).

**Nacionalinių vykdymo užtikrinimo įstaigų ar kitų paskirtųjų įstaigų
vykdomas skundų nagrinėjimas**

1. Nedarant poveikio vartotojų teisėms ginti savo teises alternatyviomis priemonėmis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/11/ES¹³, negavus jiems naudingo sprendimo dėl skundo, pateikto geležinkelio įmonei [...] **ar** stoties [...] valdytojui pagal 28 straipsnį, keleivis gali [...] **per 3 mėnesius nuo informacijos apie pirminio skundo atmetimą gavimo dienos** pateikti skundą **2 dalyje nurodytai** įstaigai. **Jei per 3 mėnesius nuo pirminio skundo pateikimo dienos keleivis negauna atsakymo, jis turi teisę pateikti skundą 2 dalyje nurodytai įstaigai.** [...] **Kai reikia, ta** įstaiga informuoja skundo pateikėją apie **jo** teisę pateikti skundą alternatyvaus ginčų sprendimo įstaigoms, siekiant apginti asmenines savo teises.
2. Skundus dėl šio reglamento įtariamų pažeidimų keleiviai gali pateikti nacionalinei vykdymo užtikrinimo įstaigai arba bet kuriai kitai valstybės narės tuo tikslu paskirtai įstaigai.
3. Per dvi savaites nuo skundo gavimo dienos įstaiga patvirtina jį gavusi. Skundų nagrinėjimo procedūra trunka ne ilgiau kaip tris mėnesius **nuo skundo bylos parengimo dienos**. Jei atvejis sudėtingas, įstaiga gali [...] šį laikotarpį pratęsti iki šešių mėnesių. Tokiu atveju ji informuoja keleivį apie tokio pratęsimo priežastis ir laiką, kurio, kaip tikimasi, reikės procedūrai užbaigti. Ilgiau nei šešis mėnesius gali būti nagrinėjami tik su teismo procesais susiję atvejai. Jei ta įstaiga yra ir alternatyvaus ginčų sprendimo įstaiga, kaip apibrėžta Direktyvoje 2013/11/ES, taikomi toje direktyvoje nustatyti terminai.

Skundų nagrinėjimo procedūra turi būti prieinama neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims.

¹³ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/11/ES dėl alternatyvaus vartotojų ginčų sprendimo, kuria iš dalies keičiami Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 ir Direktyva 2009/22/EB (OL L 165, 2013 6 18, p. 14).

4. Keleivių skundus dėl incidentų, susijusių su geležinkelio įmone, nagrinėja tai įmonei leidimą išdavusios valstybės narės [...] įstaiga, **nurodyta 2 dalyje.**
5. Jei skundas susijęs su įtariamais stoties arba infrastruktūros valdytojų padarytais pažeidimais, **skundą nagrinėja** valstybės narės, kurios teritorijoje įvyko incidentas, [...] **įstaiga, nurodyta 2 dalyje.**
6. Bendradarbiaudamos pagal 34 straipsnį, [...] įstaigos gali dėl pateisinamų priežasčių nukrypti nuo 4 arba 5 dalies, ypač kalbos ar gyvenamosios vietos atžvilgiu, jei tai naudinga keleiviams.

34 straipsnis

Nacionalinių vykdymo užtikrinimo įstaigų keitimasis informacija ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas

1. Jei pagal 31 ir 33 straipsnius yra paskirtos skirtingos įstaigos, pagal Reglamentą (ES) 2016/679 sukuriama informacijos teikimo mechanizmai siekiant užtikrinti tų įstaigų keitimąsi informacija, kad nacionalinei vykdymo užtikrinimo įstaigai būtų padedama atlikti jai paskirtas priežiūros ir vykdymo užtikrinimo užduotis, o pagal 33 straipsnį paskirta skundų nagrinėjimo įstaiga galėtų rinkti individualiems skundams nagrinėti būtiną informaciją.
2. Nacionalinės vykdymo užtikrinimo įstaigos koordinavimo tikslais keičiasi informacija apie savo darbą ir sprendimų priėmimo principus bei praktiką. Komisija joms padeda vykdyti šią užduotį.

3. [...] Sudėtingais atvejais, pavyzdžiui, atvejais, susijusiais su keliais skundais arba keliais operatoriais, tarpvalstybine kelione ar incidentais kitos valstybės narės nei valstybė narė, kuri išdavė įmonei leidimą, teritorijoje, ypač kai nėra aišku, kuri nacionalinė vykdymo užtikrinimo įstaiga yra kompetentinga, arba kai tai palengvintų arba paspartintų skundo nagrinėjimą, nacionalinės vykdymo užtikrinimo įstaigos bendradarbiauja, kad nustatytų „vadovaujančią“ įstaigą, kuri vykdys keleiviams skirto bendro kontaktinio centro funkcijas. Visos susijusios nacionalinės vykdymo užtikrinimo įstaigos bendradarbiauja, kad būtų palengvintas skundo nagrinėjimas (be kita ko, dalijasi informacija, padeda išversti dokumentus ir teikia informaciją apie incidentų aplinkybes). Keleiviai informuojami apie tai, kuri įstaiga atlieka „vadovaujančios“ įstaigos funkcijas.

VIII skyrius

Baigiamosios nuostatos

35 straipsnis

Sankcijos

1. Valstybės narės nustato sankcijų, taikomų pažeidus šį reglamentą, taisykles ir imasi visų būtinų priemonių užtikrinti, kad šios sankcijos būtų įgyvendinamos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos. Valstybės narės praneša apie tas taisykles ir priemones Komisijai ir nedelsdamos jai praneša apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.
2. Bendradarbiaudama pagal 34 straipsnį, nacionalinė vykdymo užtikrinimo įstaiga, kuri yra kompetentinga 33 straipsnio 4 ir 5 dalių tikslais, gavusi skundą nagrinėjančios nacionalinės vykdymo užtikrinimo įstaigos prašymą, tiria tos įstaigos nurodytą šio reglamento pažeidimą ir prireikus taiko sankcijas.

36 straipsnis

Deleguotieji įgaliojimai

Komisijai pagal 37 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl:

- i) 13 straipsnio **2 dalyje** nurodytos finansinės sumos koregavimo [...] **siekiant atsižvelgti į ES masto suderinto vartotojų kainų indekso, išskyrus energiją ir neperdirbtus maisto produktus, kurį skelbia Komisija (Eurostatas), pokyčius;**
- ii) I priedo dalinio pakeitimo [...] **siekiant atsižvelgti į Vienodųjų tarptautinio keleivių ir bagažo vežimo geležinkeliais sutarties taisyklių (CIV), nustatytų Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF) A priede, pakeitimus [...].**

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 36 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo *[įrašyti šio reglamento įsigaliojimo datą]*. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsimi tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki kiekvieno laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros¹⁴ nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

¹⁴ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

6. Pagal šį straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

38 straipsnis

Ataskaita

Praėjus penkeriems metams po šio reglamento priėmimo Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šio reglamento įgyvendinimo ir rezultatų ataskaitą.

Ataskaita grindžiama pagal šį reglamentą pateiktina informacija. Prireikus prie ataskaitos pridedami atitinkami pasiūlymai.

39 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 panaikinamas **ir tai įsigalioja** [*OL: prašom įrašyti: įsigaliojimo diena+24 mėnesiai*].

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal V priede pateiktą atitikties lentelę.

40 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo [OL: prašom įrašyti: įsigaliojimo diena+24 mėnesiai].

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

Tarybos vardu

Pirmininkas

I PRIEDAS

**Ištrauka iš Vienodųjų tarptautinio keleivių ir bagažo vežimo
geležinkeliais sutarties taisyklių (CIV)**

A priedėlis

**1980 m. gegužės 9 d. Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties (COTIF), su pakeitimais,
padarytais Tarptautinio vežimo geležinkeliais sutarties pakeitimo
1999 m. birželio 3 d. protokolu**

I DALIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiose Vienodosiose taisyklėse:

- a) vežėjas – sutartyje nurodytas vežėjas, su kuriuo keleivis yra sudaręs vežimo sutartį pagal šias Vienodąsias taisykles, arba pavaduojantis vežėjas, kuris yra atsakingas pagal šią sutartį;**
- b) pavaduojantis vežėjas – vežėjas, kuris su keleiviu nėra sudaręs vežimo sutarties, tačiau kuris a punkte nurodytam vežėjui yra pavedęs visiškai ar iš dalies atlikti vežimą geležinkeliu;**
- c) Bendrosios vežimo sąlygos – vežėjo sąlygos, įtvirtintos bendrosiomis sąlygomis arba kiekvienoje valstybėje narėje galiojančiais tarifais, kurios sudarius vežimo sutartį tapo vežimo sutarties sudedamąja dalimi;**
- d) „transporto priemonė“ – motorinė transporto priemonė arba priekaba keleiviams vežti.**

II ANTRAŠTINĖ DALIS

VEŽIMO SUTARTIES SUDARYMAS IR VYKDYMAS

6 straipsnis

Vežimo sutartis

1. Pagal vežimo sutartį vežėjas įsipareigoja vežti keleivį bei prireikus bagažą ir transporto priemones į paskirties vietą bei pristatyti bagažą ir transporto priemones į paskirties vietą.
2. Vežimo sutartis turi būti patvirtinta vienu ar daugiau keleiviui išduotų bilietų. Tačiau pagal 9 straipsnį tai, kad bilieto nėra, jis neatitinka reikalavimų arba buvo pamestas, neturi įtakos sutarties buvimui ar galiojimui; sutartis ir toliau taikoma atsižvelgiant į šias Vienodąsias taisykles.
3. Bilietas yra *prima facie* įrodymas, kad vežimo sutartis buvo sudaryta, bei sutarties turinio *prima facie* įrodymas.

7 straipsnis

Bilietas

1. Bendrosiose vežimo sąlygose nustatoma bilietų forma ir turinys, taip pat kalba ir ženklai, kurie turi būti naudojami juos spausdinant ir išrašant.
2. Į bilietą turi būti įrašoma ši informacija, jeigu neapsiribojant:
 - a) vežėjas arba vežėjai;
 - b) nuoroda, kad vežimas, nepaisant jokių prieštaraujančių išlygų, atliekamas pagal šias Vienodąsias taisykles; tai galima nurodyti naudojant akronimą CIV;
 - c) kitos nuorodos, būtinos siekiant įrodyti vežimo sutarties turinį ir tai, kad ji buvo sudaryta, bei leidžiantys keleiviui pasinaudoti savo teisėmis pagal šią sutartį.
3. Įsigydamas bilietą keleivis privalo įsitikinti, kad jis išduotas pagal jo nurodymus.
4. Bilietas gali būti perduodamas kitam asmeniui, jeigu jis nebuvo išrašytas keleivio vardu ir jeigu reisas dar neprasidėjo.
5. Bilietas gali būti išduodamas naudojant elektroninių duomenų, kuriuos galima paversti įskaitomais rašytiniais simboliais, registravimo formą. Duomenų registravimui ir tvarkymui naudojamos procedūros turi būti funkciškai lygiavertės, pirmiausia bilieto, kurį sudaro tie duomenys, įrodomosios vertės požiūriu.

8 straipsnis

Vežimo mokesčio mokėjimas ir grąžinimas

1. Jei keleivis ir vežėjas nesusitarė kitaip, vežimo mokestis mokamas iš anksto.
2. Bendrosiose vežimo sąlygose nustatoma, kokiomis sąlygomis vežimo mokestis yra grąžinamas.

9 straipsnis

Teisė būti vežamam. Atsisakymas vežti

1. Keleivis nuo reiso pradžios turi turėti galiojantį bilietą ir jį pateikti bilietų tikrinimo metu. Bendrosiose vežimo sąlygose galima numatyti:
 - a) kad keleivis, kuris nepateikė galiojančio bilieto, turi sumokėti ne tik vežimo mokestį, bet ir priemoką;
 - b) kad keleiviui, kuris atsisako mokėti vežimo mokestį arba priemoką to reikalaujant, galima būtų uždrausti tęsti kelionę;
 - c) ar priemoka gali būti grąžinama ir kokiomis sąlygomis.
2. Bendrosiose vežimo sąlygose galima numatyti, kad keleivius, kurie:
 - a) kelia pavojų vykdomų operacijų saugumui ir geram atlikimui arba kitų keleivių saugumui;
 - b) netoleruotinai sukelia nepatogumų kitiems keleiviams,atsisakoma vežti arba jiems draudžiama tęsti kelionę, ir kad tokie asmenys neturi teisės susigrąžinti vežimo mokesčio arba mokesčio už registruoto bagažo vežimą, kurį jie sumokėjo.

10 straipsnis

Administracinių formalumų atlikimas

Keleivis turi laikytis formalumų, kuriuos nustato muitinės ar kitos administracinės institucijos.

11 straipsnis

Traukinių atšaukimas ir vėlavimas. Praleisti persėdimai

Vežėjas prireikus turi ant bilieto patvirtinti, kad traukinys buvo atšauktas arba buvo praleistas persėdimas.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

RANKINIO BAGAŽO, GYVŪNŲ, REGISTRUOTO BAGAŽO IR TRANSPORTO PRIEMONIŲ VEŽIMAS

I skyrius

Bendrosios nuostatos

12 straipsnis

Priimtini daiktai ir gyvūnai

1. Pagal Bendrąsias vežimo sąlygas keleivis gali pasiimti daiktus, kuriuos galima lengvai prižiūrėti (rankinį bagažą), ir taip pat gyvus gyvūnus. Be to, pagal Bendrųjų vežimo sąlygų specialias nuostatas keleivis gali pasiimti griozdiškus daiktus. Daiktų ir gyvūnų, kurie galėtų trukdyti keleiviams, kelti jiems nepatogumus arba padaryti žalos, negalima pasiimti kaip rankinio bagažo.
2. Keleivis pagal Bendrąsias vežimo sąlygas gali siųsti daiktus ir gyvūnus kaip registruotą bagažą.
3. Vežėjas, veždamas keleivius, gali leisti vežti transporto priemones pagal Bendrųjų vežimo sąlygų specialias nuostatas.
4. Vežant pavojingus krovinius kaip rankinį bagažą, registruotą bagažą bei vežant juos transporto priemonėse ar priemonėmis, kurios pagal šią antraštinę dalį yra vežamos geležinkeliu, reikia laikytis reglamento dėl pavojingų krovinių vežimo geležinkeliais (RID).

13 straipsnis

Tikrinimas

1. Jeigu yra pagrįstų priežasčių įtarti, kad vežimo sąlygų nebuvo laikomasi, vežėjas turi teisę patikrinti, ar vežami daiktai (rankinis bagažas, registruotas bagažas, transporto priemonės, įskaitant jų krovinį) ir gyvūnai atitinka vežimo sąlygas, išskyrus atvejus, kai pagal valstybės, kurioje būtų vykdomas tikrinimas, įstatymus ir taisykles tai yra draudžiama. Keleivis turi būti pakviestas dalyvauti tikrinime. Jeigu jis nepasirodo arba su juo neįmanoma susisiekti, vežėjas turi reikalauti, kad dalyvautų du nepriklausomi liudytojai.
2. Jeigu nustatoma, kad vežimo sąlygų nebuvo laikomasi, vežėjas gali reikalauti, kad keleivis sumokėtų dėl tikrinimo patirtas išlaidas.

14 straipsnis

Administracinių formalumų atlikimas

Keleivis turi laikytis formalumų, kuriuos nustato muitinės ar kitos administracinės institucijos, kai, jį vežant, jis turi vežamų daiktų (rankinį bagažą, registruotą bagažą, transporto priemones, įskaitant jų krovinį) ar gyvūnų. Jis dalyvauja tikrinant šiuos daiktus, jeigu kiekvienos valstybės įstatymuose ir taisyklėse nėra numatyta kitaip.

II skyrius

Rankinis bagažas ir gyvūnai

15 straipsnis

Priežiūra

Prižiūrėti rankinį bagažą ir gyvūnus, kuriuos keleivis pasiėmė, yra jo atsakomybė.

III skyrius

Registruotas bagažas

16 straipsnis

Registruoto bagažo siuntimas

1. Su registruoto bagažo siuntimu susiję sutartiniai įsipareigojimai turi būti nustatyti bagažo registravimo kvite, kuris išduodamas keleiviui.
2. Pagal 22 straipsnį tai, kad bagažo registravimo kvito nėra, jis neatitinka reikalavimų arba buvo pamestas, neturi įtakos susitarimų, susijusių su registruoto bagažo siuntimu, buvimui ar galiojimui; šie susitarimai ir toliau taikomi atsižvelgiant į šias Vienodąsias taisykles.
3. Bagažo registravimo kvitas yra *prima facie* įrodymas, kad bagažas buvo registruotas, ir jo vežimo sąlygų *prima facie* įrodymas.
4. Jei neįrodyta kitaip, laikoma, kad, vežėjui perėmus registruotą bagažą, jis buvo geros būklės, ir kad bagažo vienetų skaičius ir masė atitiko bagažo registravimo kvito įrašus.

17 straipsnis

Bagažo registravimo kvitas

1. Bendrosiose vežimo sąlygose nustatoma bagažo registravimo kvito forma ir turinys, taip pat kalba ir ženklai, kurie turi būti naudojami jį spausdinant ir išrašant. 7 straipsnio 5 dalis taikoma *mutatis mutandis*.
2. Į bagažo registravimo kvitą turi būti įrašoma ši informacija, ja neapsiribojant:
 - a) vežėjas arba vežėjai;
 - b) nuoroda, kad vežimas, nepaisant jokių prieštaraujančių išlygų, atliekamas pagal šias Vienodąsias taisykles; tai galima nurodyti naudojant akronimą CIV;
 - c) kitos nuorodos, būtinos siekiant įrodyti sutartinius įsipareigojimus, susijusius su registruoto bagažo siuntimu, bei leidžiančios keleiviui pasinaudoti savo teisėmis pagal vežimo sutartį.
3. Gaudamas bagažo registravimo kvitą keleivis privalo įsitikinti, kad jis išduotas pagal jo nurodymus.

18 straipsnis

Registravimas ir vežimas

1. Jei Bendrosiose vežimo sąlygose nenumatyta kitaip, bagažas registruojamas tik pateikus bilietą, galiojantį bent iki bagažo paskirties vietos. Kitais atžvilgiais bagažas registruojamas pagal siuntimo vietoje galiojančias taisykles.
2. Jeigu Bendrosiose vežimo sąlygose numatoma, kad bagažą galima leisti vežti nepateikus bilieto, šių Vienodųjų taisyklių nuostatos, nustatančios su keleivio registruotu bagažu susijusias keleivio teises ir pareigas, taikomos registruoto bagažo siuntėjui *mutatis mutandis*.

3. Vežėjas gali siųsti registruotą bagažą kitu traukiniu ar kitos rūšies transportu ir kitu maršrutu, negu keleivio naudojamas maršrutas.

19 straipsnis

Registruoto bagažo vežimo mokesčių mokėjimas

Jei keleivis ir vežėjas nesusitarė kitaip, registruoto bagažo vežimo mokesčiai mokami registravimo metu.

20 straipsnis

Registruoto bagažo žymėjimas

Ant kiekvieno bagažo vieneto gerai matomoje vietoje keleivis privalo pakankamai patvariai ir įskaitomai nurodyti:

- a) savo vardą, pavardę ir adresą;
- b) paskirties vietą.

21 straipsnis

Teisė disponuoti registruotu bagažu

1. Jei aplinkybės leidžia ir jei taip nepažeidžiami muitinės ar kitų administracinės valdžios institucijų reikalavimai, keleivis gali reikalauti, kad bagažas būtų grąžintas siuntimo paskirties vietoje pateikus bagažo registravimo kvitą ir, jei to reikalaujama Bendrosiose vežimo sąlygose, bilietą.
2. Bendrosiose vežimo sąlygose gali būti kitų nuostatų dėl teisės disponuoti registruotu bagažu, visų pirma dėl paskirties vietos pakeitimų ir galimų finansinių pasekmių keleiviui.

Išdavimas

1. Registruotas bagažas išduodamas pateikus bagažo registravimo kvitą ir tam tikrais atvejais sumokėjus priklausančias sumas už siuntimą.

Vežėjas neprivalo, bet turi teisę patikrinti, ar kvito turėtojas turi teisę atsiimti bagažą.

2. Bagažo išdavimas prilygsta jo išdavimui bagažo registravimo kvito turėtojui, jei pagal paskirties vietoje galiojančius nurodymus:
 - a) bagažas buvo perduotas muitinei ar įvežimo mokesčių tarnyboms jų patalpose ar sandėliuose, kai jie nėra vežėjo priežiūroje;
 - b) gyvi gyvūnai buvo perduoti trečiosioms šalims.
3. Bagažo registravimo kvito turėtojas gali reikalauti, kad bagažas būtų išduotas paskirties vietoje praėjus sutartam laikui ir tam tikrais atvejais – laikui, kurio reikia muitinės ir kitų administracinės valdžios institucijų operacijoms atlikti.
4. Nepateikus bagažo registravimo kvito, vežėjas privalo išduoti bagažą tik tam asmeniui, kuris įrodo turįs į jį teisę; jei pateiktas įrodymas pasirodo nepakankamas, vežėjas gali reikalauti užstato.
5. Bagažas išduodamas registravimo metu nurodytoje paskirties vietoje.
6. Bagažo registravimo kvito turėtojas, kuriam bagažas nebuvo išduotas, gali reikalauti, kad kvite būtų patvirtinta diena ir laikas, kada jis prašė išduoti bagažą pagal 3 dalį.
7. Teisę į bagažą turintis asmuo gali atsisakyti priimti bagažą, jei vežėjas nevykdo jo prašymo atlikti registruoto bagažo patikrinimą, kad būtų nustatyta įtariama žala.
8. Visais kitais atvejais bagažas išduodamas laikantis paskirties vietoje galiojančių nurodymų.

IV skyrius

Transporto priemonės

23 straipsnis

Vežimo sąlygos

Bendrųjų vežimo sąlygų specialiose nuostatose, reglamentuojančiose transporto priemonių vežimą, visų pirma nurodomos priėmimo vežti, registravimo, pakrovimo ir vežimo, iškrovimo ir išdavimo sąlygos bei keleivio pareigos.

24 straipsnis

Vežimo kvitas

1. Su transporto priemonių vežimu susijusios sutartinės pareigos turi būti nustatytos vežimo kvite, kuris išduodamas keleiviui. Vežimo kvitas gali būti keleivio bilieto dalis.
2. Bendrųjų vežimo sąlygų specialiose nuostatose, reglamentuojančiose transporto priemonių vežimą, nustatoma vežimo kvito forma ir turinys, taip pat kalba ir ženklai, kurie turi būti naudojami jį spausdinant ir išrašant. 7 straipsnio 5 dalis taikoma *mutatis mutandis*.
3. Į vežimo kvitą turi būti įrašoma ši informacija, ja neapsiribojant:
 - a) vežėjas arba vežėjai;
 - b) nuoroda, kad vežimas, nepaisant jokių prieštaraujančių išlygų, atliekamas pagal šias Vienodąsias taisykles; tai galima nurodyti naudojant akronimą CIV;
 - c) kitos nuorodos, būtinos įrodant su transporto priemonių vežimu susijusius sutartinius įsipareigojimus, pagal kuriuos keleivis gali reikalauti pripažinti jo teises pagal vežimo sutartį.

4. Gavęs vežimo kvitą, keleivis privalo įsitikinti, kad jis buvo išrašytas pagal jo nurodymus.

25 straipsnis

Taikoma teisė

Atsižvelgiant į šio skyriaus nuostatas transporto priemonėms taikomos su bagažo vežimu susijusios III skyriaus nuostatos.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

VEŽĖJO ATSAKOMYBĖ

I skyrius

Atsakomybė keleivių mirties arba kūno sužalojimo atveju

26 straipsnis

Atsakomybės pagrindas

1. Vežėjas atsako už nuostolius arba žalą, atsiradusius dėl keleivio mirties, kūno sužalojimo ar kitos fizinės ar psichinės žalos, kuriuos sukėlė su geležinkelio veikimu susijusi avarija, įvykusi tuo metu, kai keleivis buvo geležinkelio transporto priemonėje, į ją lipo ar iš jos išlipo, neatsižvelgiant į tai, kokia geležinkelio infrastruktūra naudojama.
2. Vežėjas atleidžiamas nuo šios atsakomybės,
 - a) jei avariją sukėlė su geležinkelio veikimu nesusijusios aplinkybės ir vežėjas, nepaisant to, kad ėmėsi tuo atveju konkrečiomis sąlygomis reikiamo atsargumo, negalėjo tų aplinkybių išvengti ir užkirsti kelio jų pasekmėms;
 - b) tokiu laipsniu, kiek avarija įvyko dėl keleivio kaltės;
 - c) jei avariją sukėlė trečiosios šalies elgesys ir vežėjas, nepaisant to, kad ėmėsi tuo atveju konkrečiomis sąlygomis reikiamo atsargumo, negalėjo tokio elgesio išvengti ir užkirsti kelio jo pasekmėms; tą pačią geležinkelio infrastruktūrą naudojanči kitą įmonę nelaikoma trečiąja šalimi; tai neturi įtakos atgręžtinio reikalavimo teisei.
3. Jei įvykį sukėlė trečiojo asmens elgesys ir jei nepaisant to vežėjas nėra visiškai atleidžiamas nuo atsakomybės pagal 2 dalies c punktą, jis yra visiškai atsakingas pagal šias Vienodąsias taisykles, nepažeidžiant atgręžtinio reikalavimo teisių, kurias vežėjas gali panaudoti prieš trečiąją šalį.

4. Šios Vienodosios taisyklės neturi poveikio atsakomybei, kuri gali tekti vežėjui 1 dalyje nenumatytais atvejais.
5. Jei viena vežimo sutartimi reglamentuojamą vežimą vykdo keli vežėjai vienas po kito, už keleivių mirtį ir kūno sužalojimą atsako vežėjas, pagal vežimo sutartį privalėjęs teikti vežimo, kurio metu įvyko avarija, paslaugą. Kai šią paslaugą teikia ne vežėjas, o jį pavaduojantis vežėjas, abu vežėjai bendrai atsako pagal šias Vienodąsias taisykles.

27 straipsnis

Nuostolių atlyginimas mirties atveju

1. Keleivio mirties atveju atlyginami šie nuostoliai:
 - a) visos po mirties būtinos išlaidos, visų pirma kūno transportavimo ir laidotuvių išlaidos;
 - b) jei mirtis ištinka ne iš karto – 28 straipsnyje numatyti nuostoliai.
2. Jei dėl keleivio mirties asmenys, kuriuos jis turėjo arba būtų turėjęs teisinę pareigą išlaikyti, netenka paramos, šie nuostoliai tokiems asmenims taip pat kompensuojami. Asmenų, kuriuos keleivis išlaikė neturėdamas teisinės pareigos tai daryti, teisės iškelti ieškinį dėl nuostolių atlyginimo reglamentuoja nacionalinė teisė.

28 straipsnis

Nuostolių atlyginimas kūno sužalojimo atveju

Kūno sužalojimo ar kitos fizinės ar psichinės žalos keleiviui atveju atlyginami šie nuostoliai:

- a) visos būtinos išlaidos, visų pirma gydymo ir transportavimo išlaidos;
- b) finansiniai nuostoliai, patirti dėl visiško ar dalinio nedarbingumo arba dėl padidėjusių poreikių.

29 straipsnis

Kompensacija už kitą fizinę žalą

Nacionalinėje teisėje turi būti nustatyta, ar vežėjas privalo atlyginti nuostolius už kitokią, nei numatyta 27 ir 28 straipsniuose, kūno sužalojimą ir koku laipsniu.

30 straipsnis

Nuostolių atlyginimo forma ir suma mirties ir kūno sužalojimo atveju

1. Nuostoliai pagal 27 straipsnio 2 dalį ir 28 straipsnio b punktą privalo būti atlyginami vienkartinė išmoka. Tačiau jei pagal nacionalinę teisę leidžiama mokėti anuitetą, nuostoliai atlyginami šia forma, jei to prašo sužalotas keleivis arba 27 straipsnio 2 dalyje minėti teisę į nuostolių atlyginimą turintys asmenys.
2. Pagal 1 dalį atlyginamų nuostolių suma nustatoma pagal nacionalinę teisę. Tačiau Vienodųjų taisyklių tikslais nustatoma vienkartinės išmokos arba ją atitinkančio metinio anuiteto viršutinė riba vienam keleiviui – 175 000 apskaitos vienetų, kai nacionalinėje teisėje numatyta mažesnė už šią sumą viršutinė riba.

31 straipsnis

Kitos transporto rūšys

1. Atsižvelgiant į 2 dalį, su vežėjo atsakomybe keleivių mirties arba kūno sužalojimo atveju susijusios nuostatos netaikomos tuo atveju, kai žala atsiranda vežimo metu, kuris pagal vežimo sutartį nebuvo vežimas geležinkeliu.
2. Tačiau kai geležinkelio transporto priemonės keliamos keltu, su atsakomybe keleivių mirties arba kūno sužalojimo atveju susijusios nuostatos taikomos tada, kai 26 straipsnio 1 dalyje ir 33 straipsnio 1 dalyje minėti žala atsiranda dėl su geležinkelio veikimu susijusio įvykio, įvykusio tuo metu, kai keleivis buvo minėtoje geležinkelio transporto priemonėje, į ją lipo ar iš jos išlipo.
3. Kai dėl išskirtinių aplinkybių geležinkelio veikimas laikinai sustabdomas ir keleiviai vežami kitos rūšies transportu, vežėjas atsako pagal šias Vienodąsias taisykles.

II skyrius

Atsakomybė tvarkaraščio nesilaikymo atveju

32 straipsnis

Atsakomybė traukinių atšaukimo, vėlavimo arba praleisto persėdimo atveju

1. Vežėjas yra atsakingas už nuostolius ar žalą, kurią keleivis patiria, nes dėl traukinio atšaukimo, vėlavimo arba praleisto persėdimo jis negali toliau keliauti reisu tą pačią dieną arba esamomis aplinkybėmis iš jo negali būti pagrįstai reikalaujama tęsti kelionę tą pačią dieną. Nuostolius sudaro pagrįstos apgyvendinimo išlaidos ir pagrįstos informuojant keleivio laukiančius asmenis patirtos išlaidos.
2. Vežėjas atleidžiamas nuo atsakomybės, kai traukinių atšaukimo, vėlavimo arba praleisto persėdimo priežastis yra viena iš šių priežasčių:
 - a) su geležinkelio veikimu nesusijusios aplinkybės, kurių vežėjas, nepaisant to, kad ėmėsi tuo atveju konkrečiomis sąlygomis reikiamo atsargumo, negalėjo išvengti ir užkirsti kelio jų pasekmėms;
 - b) keleivio kaltė arba
 - c) trečiosios šalies elgesys, kurio vežėjas, nepaisant to, kad ėmėsi tuo atveju konkrečiomis sąlygomis reikiamo atsargumo, negalėjo išvengti ir užkirsti kelio jo pasekmėms; tą pačią geležinkelio infrastruktūrą naudojanti kita įmonė nelaikoma trečiąja šalimi; tai neturi įtakos atgręžtinio reikalavimo teisei.
3. Nacionalinėje teisėje turi būti nustatyta, ar vežėjas privalo atlyginti 1 dalyje nenumatytus nuostolius ir koku laipsniu. Ši nuostata nedaro poveikio 44 straipsniui.

III skyrius

Atsakomybė už rankinį bagažą, gyvūnus, registruotą bagažą ir transporto priemones

1 SKIRSNIS

Rankinis bagažas ir gyvūnai

33 straipsnis

Atsakomybė

1. Keleivių mirties ar kūno sužalojimo atveju vežėjas taip pat atsako už nuostolius ar žalą, atsiradusią dėl visiško ar dalinio daiktų, kuriuos keleivis dėvėjo arba vežėsi kaip rankinį bagažą, praradimą ar sugadinimą; tai taip pat taikoma gyvūnams, kuriuos keleivis vežėsi kartu. 26 straipsnis taikomas *mutatis mutandis*.
2. Kitais atvejais vežėjas neatsako už visišką ar dalinį daiktų, rankinio bagažo ar gyvūnų praradimą ar jiems padarytą žalą, už kurių priežiūrą yra atsakingas keleivis pagal 15 straipsnį, jei praradimo ar žalos priežastis nėra vežėjo kaltė. IV antraštinės dalies kiti straipsniai, išskyrus 51 straipsnį, ir VI antraštinė dalis šiuo atveju netaikoma.

34 straipsnis

Nuostolių atlyginimo riba daiktų praradimo arba sugadinimo atveju

Kai vežėjas yra atsakingas pagal 33 straipsnio 1 dalį, jis privalo sumokėti kompensaciją, kuri negali būti didesnė kaip 1 400 apskaitos vienetų vienam keleiviui.

35 straipsnis

Atsakomybės netaikymas

Vežėjas neatsako už keleiviui padarytus nuostolius ar žalą tuo atveju, kai keleivis neįvykdo muitinės ar kitų administracinio valdymo institucijų reikalaujamų formalumų.

2 SKIRSNIS

Registruotas bagažas

36 straipsnis

Atsakomybės pagrindas

1. Vežėjas atsako už nuostolius ar žalą, atsiradusią dėl visiško ar dalinio registruoto bagažo praradimo ar sugadinimo laikotarpiu nuo momento, kai bagažą perėmė vežėjas, iki išdavimo momento, taip pat dėl pavėluoto išdavimo.
2. Vežėjas atleidžiamas nuo atsakomybės tokiu laipsniu, koku nuostoliai ar žala atsirado arba išdavimas vėlavo dėl keleivio kaltės; dėl keleivio nurodymo, bet ne dėl vežėjo kaltės; dėl registruoto bagažo vidinio defekto arba dėl aplinkybių, kurių vežėjas negalėjo išvengti ir užkirsti kelio jų pasekmėms;
3. Vežėjas atleidžiamas nuo šios atsakomybės tokiu laipsniu, koku nuostoliai ar žala atsiranda dėl ypatingo pavojaus, kurį kelia viena ar kelios šios aplinkybės:
 - a) pakuotės nebuvimas ar netinkamumas;
 - b) ypatingas bagažo pobūdis;
 - c) vežimui nepriimtinių daiktų bagažo siuntimas.

37 straipsnis

Įrodinėjimo pareiga

1. Pareigą įrodyti, kad bagažas prarastas, sugadintas arba buvo vėluojama jį išduoti dėl vienos iš 36 straipsnio 2 dalyje nurodytos priežasties, turi vežėjas.

2. Kai vežėjas nustato, kad atsižvelgus į aplinkybes konkrečiu atveju žala galėjo atsirasti dėl kurio nors ar keletu 36 straipsnio 3 dalyje nurodytų rizikos aplinkybių, laikoma, kad ji dėl to ir atsirado. Tačiau į nuostolių ar žalos atlyginimą teisę turintis asmuo turi teisę įrodyti, kad nuostoliai ar žala visiškai arba iš dalies atsirado ne dėl kurio nors iš tų pavojų.

38 straipsnis

Paeiliui vežantys vežėjai

Keli vienas po kito vežimą vykdančios vežėjai Jei viena vežimo sutartimi reglamentuojamą vežimą vykdo keli vežėjai vienas po kito, kiekvienas vežėjas, perimdamas bagažą su bagažo registravimo kvitu ar transporto priemonę su vežimo kvitu, siųsdami bagažą ar veždami transporto priemones tampa vežimo sutarties šalimi ir vadovaujasi bagažo registravimo kvite arba vežimo kvite nurodytomis sąlygomis bei prisiima su tuo susijusias pareigas. Šiuo atveju kiekvienas vežėjas atsako už vežimą visu maršrutu iki išdavimo.

39 straipsnis

Pavaduojantis vežėjas

1. Vežėjas yra atsakingas už visą vežimą ir tuo atveju, kai jis visiškai ar iš dalies paveda vykdyti vežimą pavaduojančiam vežėjui, nepaisant to, ar jis naudojasi vežimo sutartyje numatyta teise tai daryti.
2. Visos šių Vienodųjų taisyklių nuostatos, kurios reglamentuoja vežėjo atsakomybę, taikomos ir pavaduojančio vežėjo atsakomybei už jo vykdomą vežimą. Tuo atveju, jei darbuotojams ar kitiems asmenims, kurių paslaugomis vykdydamas vežimą naudojasi pavaduojantis vežėjas, iškeliamas ieškinys, taikomi 48 ir 52 straipsniai.
3. Bet koks specialus susitarimas, pagal kurį vežėjas prisiima šiomis Vienodosiomis taisyklėmis nenustatytas pareigas arba atsisako šiomis Vienodosiomis taisyklėmis suteiktų teisių, neturi galios pavaduojančiam vežėjui, kuris jo aiškiai ir raštu nepatvirtino. Nepaisant to, ar pavaduojantis vežėjas patvirtino tokį specialų susitarimą, vežėjui ir toliau yra privalomos pagal jį atsirandančios pareigos ir teisių atsisakymas.

4. Tais atvejais ir tokiu laipsniu, kuriuo atsakomybę turi tiek vežėjas, tiek pavaduojantis vežėjas, jie atsako solidariai.
5. Kompensacijos, kurią turi išmokėti vežėjas, pavaduojantis vežėjas ir jų darbuotojai bei kiti asmenys, kurių paslaugomis jie naudojami vykdydami vežimą, bendra suma negali viršyti šiose Vienodosiose taisyklėse nustatytų ribų.
6. Šis straipsnis nedaro poveikio vežėjo ir pavaduojančio vežėjo tarpusavio atgręžtinio reikalavimo teisėms.

40 straipsnis

Nuostolių prezumpcija

1. Teisę į žalos atlyginimą praradus bagažą turintis asmuo, nereikalaujant pateikti daugiau įrodymų, gali laikyti, kad bagažo vienetas yra prarastas, kai jis neišduodamas ar jam neatiduodamas per keturiolika dienų nuo prašymo išduoti bagažą pateikimo pagal 22 straipsnio 3 dalį.
2. Jei prarastu laikomas bagažo vienetas atsiranda per vienerius metus nuo prašymo išduoti bagažą pateikimo, vežėjas privalo pranešti teisę į bagažą turinčiam asmeniui, jei žinomas arba gali būti nustatytas jo adresas.
3. Gavęs 2 dalyje nurodytą pranešimą, per trisdešimt dienų teisę į bagažą turintis asmuo gali pareikalausiti jam išduoti tą bagažo vienetą. Tuo atveju jis privalo sumokėti už bagažo vieneto pervežimą iš siuntimo paskirties vietos į išdavimo vietą bei grąžinti gautą kompensaciją, tam tikrais atvejais atskaičius visas įskaičiuotas išlaidas. Nepaisant to, jis išlaiko teisę reikalauti 43 straipsnyje nustatytos kompensacijos už pavėluotą išdavimą.
4. Jei per 3 dalyje nurodytą laikotarpį nepareikalaujama išduoti atsiradusio bagažo vieneto arba jei jis atsiranda praėjus daugiau kaip vieneriems metams nuo prašymo išduoti bagažą pateikimo, vežėjas jį pašalina pagal bagažo vieneto buvimo vietoje galiojančius įstatymus ir nurodymus.

41 straipsnis

Nuostolių kompensavimas

1. Jei registruotas bagažas prarastas visas ar iš dalies, vežėjas privalo, išskyrus visus kitus nuostolių atvejus, sumokėti:
 - a) jei patirtų nuostolių ar žalos suma įrodoma – tai sumai lygią sumą, bet ne didesnę kaip 80 apskaitos vienetų vienam trūkstamam bruto masės kilogramui arba 1 200 apskaitos vienetų vienam bagažo vienetui;
 - b) jei patirtų nuostolių ar žalos suma neįrodoma – iš anksto sutartą kompensaciją, lygią 20 apskaitos vienetų vienam trūkstamam bruto masės kilogramui arba 30 apskaitos vienetų vienam bagažo vienetui.

Kompensavimo už prarasto bagažo kilogramą ar vienetą metodas nustatomas Bendrosiose vežimo sąlygose.

2. Papildomai vežėjas privalo padengti bagažo vežimo mokestį ir kitas sumokėtas sumas, susijusias su prarasto bagažo vieneto vežimu, bei jau sumokėtus muito ir akcizo mokesčius.

42 straipsnis

Žalos kompensavimas

1. Žalos registruotam bagažui atveju vežėjas privalo, išskyrus visus kitus nuostolių atvejus, sumokėti kompensaciją, lygią bagažo vertės sumažėjimui.
2. Kompensacija neturi viršyti:
 - a) jei dėl žalos sumažėjo viso bagažo vertė – sumos, kuri būtų mokama visiško praradimo atveju;
 - b) jei dėl žalos sumažėjo tik bagažo dalies vertė – sumos, kuri būtų mokama tos bagažo dalies praradimo atveju.

Kompensacija už pavėlavimą pristatant

1. Pavėlavimo pristatant registruotą bagažą atveju vežėjas turi sumokėti už kiekvieną dvidešimt keturių valandų laikotarpį po to, kai buvo pareikalauta pristatyto bagažo, bet ne daugiau kaip už keturiolika dienų:
 - a) jei teisę į bagažą turintis asmuo įrodo, kad dėl to patyrė nuostolių arba žalos – kompensaciją, lygią nuostolių arba žalos apimčiai, daugiausiai 0,80 apskaitos vieneto už bagažo bruto masės kilogramą arba 14 apskaitos vienetų už pavėluotai pristatyto bagažo vienetą;
 - b) jei teisę bagažą turintis asmuo neįrodo, kad dėl to patyrė nuostolių ar žalos – nuostolių atlyginimą, mokant 0,14 apskaitos vieneto už bagažo bruto masės kilogramą arba 2,80 apskaitos vienetų už pavėluotai pristatyto bagažo vienetą.

Kompensavimo už prarasto bagažo kilogramą ar vienetą metodai nustatomi Bendrosiose vežimo sąlygose.

2. Viso bagažo praradimo atveju 1 dalyje numatyta kompensacija nemokama kaip priedas prie kompensacijos, numatytos 41 straipsnyje.
3. Dalies bagažo praradimo atveju 1 dalyje numatyta kompensacija mokama už neprarastąją bagažo dalį.
4. Žalos bagažui atveju, jei ta žala padaryta ne dėl pavėluoto pristatymo, 1 dalyje nurodyta kompensacija tam tikrais atvejais mokama kaip priedas prie kompensacijos, numatytos 42 straipsnyje.
5. Visa kompensacija, numatyta 1 dalyje kartu su mokesčiu pagal 41 ir 42 straipsnius, jokių atveju negali viršyti kompensacijos, kuri būtų mokama viso bagažo praradimo atveju.

3 SKIRSNIS

Transporto priemonės

44 straipsnis

Kompensacija už vėlavimą

1. Vėlavimo pakrauti atveju dėl priežasčių, susijusių su vežėju, arba vėlavimo pristatyti transporto priemonę atveju vežėjas turi, jei teisę į bagažą turintis asmuo įrodo, kad dėl to jis patyrė nuostolių arba žalą, mokėti kompensaciją, neviršijančią užmokesčio už vežimą sumos.
2. Jeigu vėlavimo pakrauti atveju dėl priežasčių, susijusių su vežėju, teisę į bagažą turintis asmuo nusprendžia nebevykdyti vežimo sutarties, jam turi būti grąžintas užmokestis už vežimą. Be to, teisę į bagažą turintis asmuo gali, jeigu jis įrodo, kad dėl vėlavimo patirta nuostolių ar žalos, reikalauti kompensacijos, neviršijančios užmokesčio už vežimą.

45 straipsnis

Nuostolių kompensavimas

Visos transporto priemonės ar jos dalies praradimo atveju teisę į transporto priemonę turinčiam asmeniui mokama kompensacija už įrodytus nuostolius ar žalą apskaičiuojama remiantis įprastine transporto priemonės verte. Ji neturi viršyti 8 000 apskaitos vienetų. Pakrauta arba nepakrauta priekaba laikoma atskira transporto priemone.

46 straipsnis

Atsakomybė dėl kitų daiktų

1. Dėl daiktų, paliktų transporto priemonėse ar prie transporto priemonės pritvirtintose bagažinėse (pvz., skirtose vežti bagažui ar slidėms), vežėjas atsako tik už nuostolius ar žalą, kurie patiriami dėl jo kaltės. Visa mokama kompensacija neviršija 1 400 apskaitos vienetų.

2. Daiktų, patalpintų transporto priemonės išorėje, įskaitant 1 dalyje nurodytas bagažines, atžvilgiu vežėjas atsako už išorėje laikomus daiktus tik jeigu įrodoma, kad žala patiriama dėl veiksmų ar neveikimo, kuriuos vežėjas vykdė tyčia siekdamas padaryti žalos arba neatsargiai, žinodamas, kad tokia žala galima.

47 straipsnis

Taikoma teisė

Atsižvelgiant į šio skirsnio nuostatas transporto priemonėms taikomos su atsakomybe dėl багаžo susijusios 2 skirsnio nuostatos.

IV skyrius

Bendrosios nuostatos

48 straipsnis

Teisės įvesti atsakomybės apribojimus praradimas

Šiose Vienodosiose taisyklėse numatyti atsakomybės apribojimai, taip pat nacionalinės teisės aktų nuostatos, ribojančios kompensavimą nustatyto dydžio išmoka, netaikomos, kai įrodoma, kad nuostoliai ar žala patirta dėl veiksmų ar neveikimo, kuriuos vežėjas vykdė tyčia siekdamas padaryti nuostolių ar žalos arba neatsargiai, žinodamas, kad tokie nuostoliai arba žala galimi.

49 straipsnis

Konvertavimas ir palūkanos

1. Kai apskaičiuojant kompensaciją reikia konvertuoti sumas, išreikštas užsienio valiuta, konvertuojama pagal keitimo kursą, taikomą kompensacijos mokėjimo dieną ir toje vietoje.

2. Teisę į žalos atlyginimą turintis asmuo gali reikalauti palūkanų nuo kompensacijos – penkių procentų per metus, skaičiuojant nuo 55 straipsnyje numatytos reikalavimo pateikimo dienos arba, jeigu toks reikalavimas nebuvo pateiktas – nuo tada, kai buvo pradėtas teisminis nagrinėjimas.
3. Tačiau kompensacijos mokėjimo pagal 27 ir 28 straipsnius atveju palūkanos gali priaugti tik nuo tos datos, kurią atsitiko įvykiai, susiję su kompensacijos sumos įvertinimu, jeigu ši data yra vėlesnė už reikalavimo pateikimo datą ar datą, kai buvo pradėtas teisminis nagrinėjimas.
4. Bagažo atveju palūkanos mokamos tik tada, jei kompensacija viršija 16 apskaitos vienetų už bagažo registravimo kvitą.
5. Bagažo atveju, jeigu teisę į bagažą turintis asmuo per tinkamą jam suteiktą laiką nepateikia vežėjui patvirtinamųjų dokumentų, kurie būtini, kad būtų galutinai nustatyta pagal reikalavimą mokėtina suma, palūkanos negali priaugti per laikotarpį nuo to momento, kai baigiasi suteiktas laikas, iki tada, kai iš tikrųjų pateikiami dokumentai.

50 straipsnis

Atsakomybė branduolinių incidentų atveju

Pagal šias Vienodąsias taisykles vežėjas atleidžiamas nuo atsakomybės už nuostolius ar žalą, patirtą dėl branduolinio incidento, kai branduolinio įrenginio valdytojas ar kitas jį pavaduojantis asmuo yra atsakingas už nuostolius ar žalą pagal valstybės įstatymus ir taisykles, reglamentuojančias atsakomybę branduolinės energijos srityje.

51 straipsnis

Asmenys, už kuriuos yra atsakingas vežėjas

Vežėjas atsako už savo darbuotojus ir kitus asmenis, kurių paslaugomis jis naudojasi teikdamas vežimo paslaugas, kai šie darbuotojai ir kiti asmenys veikia savo įgaliojimų ribose. Geležinkelio infrastruktūros, kuria naudojantis vykdomas vežimas, valdytojai laikomi asmenimis, kurių paslaugomis vežėjas naudojasi teikdamas vežimo paslaugas.

52 straipsnis

Kiti veiksmai

1. Visais atvejais, kai taikomos šios Vienodosios taisyklės, bet koks su atsakomybe susijęs ieškinys bet koku pagrindu gali būti pareikštas vežėjui tik pagal šiose Vienodosiose taisyklėse nustatytas sąlygas ir apribojimus.
2. Tas pats galioja bet kokio ieškinio darbuotojams ir kitiems asmenims, už kuriuos vežėjas atsako pagal 51 straipsnį, atveju.

V ANTRAŠTINĖ DALIS
KELEIVIO ATSAKOMYBĖ

53 straipsnis

Specialūs atsakomybės principai

Keleivis atsakingas vežėjui už nuostolius ar žalą:

a) padarytą jam nesilaikant jo pareigų pagal

1. 10, 14 ir 20 straipsnius;
2. Bendrosiose vežimo sąlygose išdėstytas specialias nuostatas dėl transporto priemonių vežimo; arba
3. reglamentą dėl pavojingų krovinių tarptautinio vežimo geležinkeliais (RID); arba

b) patirtą dėl jo vežamų daiktų ar gyvūnų,

nebent jis įrodo, kad nuostoliai ar žala buvo patirti dėl aplinkybių, kurių jis negalėjo išvengti, ir dėl pasekmių, kurioms jis negalėjo užkirsti kelio, nepaisant to, kad jis buvo atidus kaip to reikalaujama iš sąžiningo keleivio. Ši nuostata neturi poveikio vežėjo atsakomybei pagal 26 straipsnį ir 33 straipsnio 1 dalį.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

TEISIŲ GYNIMAS

54 straipsnis

Dalinių nuostolių ar žalos nustatymas

1. Kai vežėjas nustato ar numano arba teisę į žalos atlyginimą turintis asmuo tvirtina, jog vežėjo atsakomybe vežamam daiktui (bagažui, transporto priemonei) padaryta dalinių nuostolių ar žalos, vežėjas turi neatidėliodamas ir, jeigu įmanoma, dalyvaujant teisę į žalą turinčiam asmeniui parengti ataskaitą, kurioje nurodoma, atsižvelgiant į nuostolių ar žalos pobūdį, daikto būklę ir kiek įmanoma – nuostolių ar žalos apimtį, jų priežastis ir laikas, kada jie buvo patirti.
2. Ataskaitos kopija nemokamai pateikiama teisę į žalos atlyginimą turinčiam asmeniui.
3. Jeigu teisę į žalos atlyginimą turintis asmuo nepritaria ataskaitoje pateiktiems duomenims, jis gali prašyti, kad bagažo ar transporto priemonės būklę ir nuostolių ar žalos priežastis bei apimtį įvertintų ekspertas, kurį paskiria vežimo sutarties šalys arba teismas. Procedūrą, kurios reikia laikytis, reglamentuoja valstybės, kurioje toks įvertinimas daromas, teisės aktai ir taisyklės.

55 straipsnis

Reikalavimai

1. Reikalavimai, susiję su vežėjo atsakomybe keleivių mirties ar žalos asmeniui atvejais, turi būti siunčiami raštu vežėjui, kuriam gali būti keliamas ieškinys. Vežimo, dėl kurio sudaryta viena sutartis ir kurį vykdo paeiliui keli vežėjai, atveju reikalavimai taip pat gali būti siunčiami pirmajam arba paskutiniajam vežėjui, taip pat vežėjui, kurio pagrindinė verslo vieta ar filialas, ar agentūra, kuri sudarė vežimo sutartį, yra valstybėje, kurioje yra keleivio gyvenamoji vieta arba kur jis paprastai gyvena.
2. Kiti reikalavimai, susiję su vežimo sutartimi, turi būti siunčiami raštu vežėjui, nurodytam 56 straipsnio 2 ir 3 dalyse.

3. Pateikiami dokumentų, kurie, teisę į žalos atlyginimą turinčio asmens manymu, yra tinkami pateikti kartu su reikalavimu, originalai arba kopijos, prireikus, jeigu vežėjas to reikalauja – tinkamai patvirtintos kopijos. Tenkinant reikalavimą, vežėjas gali reikalauti grąžinti bilietą, bagažo registracijos kvitą ir vežimo kvitą.

56 straipsnis

Vežėjai, kuriems galima pareikšti ieškinį

1. Ieškinys dėl vežėjo atsakomybės keleivių mirties ar asmens sužalojimo atvejais, gali būti pareikštas tik vežėjui, kuris yra atsakingas pagal 26 straipsnio 5 dalį.
2. Atsižvelgiant į 4 dalį kiti keleivių ieškiniai, paremti vežimo sutartimi, gali būti pareikšti tik pirmajam vežėjui, paskutiniajam vežėjui arba vežėjui, kuris vykdė tą vežimo dalį, kurioje atsitiko įvykis, dėl kurio pradėtas nagrinėjimas.
3. Jeigu vežimo, kurį paeiliui vykdo vežėjai, atveju vežėjas, kuris turi pristatyti bagažą ar transporto priemonę, yra su jo sutikimu įrašytas į bagažo registracijos kvitą ar vežimo kvitą, ieškinys jam gali būti pareikštas laikantis 2 straipsnio net tuo atveju, jeigu jis negavo bagažo ar transporto priemonės.
4. Ieškinys dėl pagal vežimo sutartį sumokėtos sumos padengimo gali būti pareikštas vežėjui, kuris gavo tą sumą, arba vežėjui, kurio vardu ta suma buvo gauta.
5. Ieškinius galima pareikšti 2 ir 4 dalyse nenurodytiems vežėjams, jeigu tie ieškiniai pareiškiami kaip priešieškiniai ar prieštaravimai toje pačioje byloje, kuri iškelta dėl pagrindinio reikalavimo dėl tos pačios vežimo sutarties.
6. Tiek, kiek šios Vienodosios taisyklės taikomos pavaduojančiam vežėjui, ieškinys gali būti pareikštas ir jam.
7. Jeigu ieškovas gali pasirinkti kurį nors iš keleto vežėjų, jo teisė rinktis išnyksta, kai tik jis pareiškia ieškinį vienam iš jų; tai taikoma ir tada, kai ieškovas gali rinktis iš vieno ar keleto vežėjų ir iš pavaduojančio vežėjo.

58 straipsnis

Teisės pareikšti ieškinį mirties arba kūno sužalojimo atveju išnykimas

1. Bet kokia turinčio teisę asmens teisė pareikšti ieškinį dėl vežėjo atsakomybės keleivių mirties arba kūno sužalojimo atveju išnyksta, jei turintis teisę asmuo per dvylika mėnesių nuo tada, kai sužinojo apie žalą, vienam iš vežėjų, kuriam pagal 55 straipsnio 1 dalį gali būti pateikiamas reikalavimas, nepraneša apie keleivį ištikusį nelaimingą atsitikimą. Tais atvejais, kai turintis teisę asmuo žodžiu praneša vežėjui apie nelaimingą atsitikimą, vežėjas pateikia tokiam asmeniui patvirtinimą apie tokį pranešimą žodžiu.
2. Tačiau teisė pareikšti ieškinį neišnyksta, jei:
 - a) per 1 dalyje numatytą terminą turintis teisę asmuo pateikė reikalavimą vienam iš 55 straipsnio 1 dalyje nurodytų vežėjų;
 - b) per 1 dalyje nustatytą terminą atsakingas vežėjas apie keleivį ištikusį nelaimingą atsitikimą sužinojo koku nors kitu būdu;
 - c) pranešimas apie nelaimingą atsitikimą nebuvo pateiktas arba buvo pateiktas pavėluotai dėl aplinkybių, nepriklausančių nuo turinčio teisę asmens;
 - d) turintis teisę asmuo įrodo, kad nelaimingas atsitikimas įvyko dėl vežėjo kaltės.

59 straipsnis

Teisės pareikšti su bagažo vežimu susijusį ieškinį išnykimas

1. Turinčiam teisę asmeniui priėmimas bagažą išnyksta visos teisės vežėjui pareikšti su bagažo vežimo sutartimi susijusį ieškinį dalies bagažo praradimo, žalos bagažui ar vėlavimo pristatant bagažą atveju.

2. Tačiau teisė pareikšti ieškinį neišnyksta:
- a) dalies bagažo praradimo atveju arba žalos bagažui atveju, jei
 1. bagažo praradimas ar žala bagažui buvo patvirtintas pagal 54 straipsnį iki turinčiam teisę asmeniui atsiimant bagažą;
 2. patvirtinimas, kuris turėjo būti atliktas pagal 54 straipsnį, nebuvo atliktas vien dėl vežėjo kaltės;
 - b) bagažo praradimo ar žalos bagažui, kuri nėra akivaizdi, atveju, kai tokį praradimą arba sužalojimą patvirtina turintis teisę asmuo, jei jis
 1. prašo patvirtinti pagal 54 straipsnį iš karto po to, kai sužinojo apie bagažo praradimą arba žalą bagažui, bet ne vėliau nei per tris dienas nuo bagažo priėmimo; ir
 2. jei jis įrodo, kad bagažas prarastas arba žala bagažui padaryta laikotarpiu nuo tada, kai bagažą priėmė vežėjas, iki bagažo pristatymo;
 - c) pavėlavimo pristatyti bagažą atveju, jei turintis teisę asmuo per dvidešimt vieną dieną vieno iš 56 straipsnio 3 dalyje nurodytų vežėjų pareikalavo pripažinti jo teises;
 - d) jei turintis teisę asmuo įrodo, kad bagažas prarastas ar jam padaryta žala dėl vežėjo kaltės.

60 straipsnis

Ieškinio senaties terminai

1. Ieškinio senaties terminai ieškiniams dėl žalos atlyginimo remiantis vežėjo atsakomybe keleivių mirties ar kūno sužalojimo atveju pateikti yra:
 - a) keleiviams – treji metai nuo nelaimingo atsitikimo dienos;
 - b) kitiems turintiems teisę asmenims – treji metai nuo keleivio mirties dienos neviršijant penkerių metų laikotarpio po nelaimingo atsitikimo dienos.

2. Ieškinio senaties terminas kitiems ieškiniams, susijusiems su vežimo sutartimi, yra vieneri metai. Tačiau tais atvejais, kai bagažas prarandamas arba jam padaroma žala dėl veiksmų ar neveikimo, kuriuos vežėjas vykdė tyčia siekdamas, kad bagažas būtų prarastas arba jam padaryta žala, arba neatsargiai, žinodamas, kad toks bagažo praradimas arba žala bagažui yra galimi, taikomas dvejų metų ieškinio senaties terminas.
3. 2 dalyje numatytas ieškinio senaties terminas pradedamas skaičiuoti:
 - a) dėl kompensacijos praradus visą bagažą – nuo keturioliktos dienos pasibaigus 22 straipsnio 3 dalyje nustatytam terminui;
 - b) dėl kompensacijos praradus dalį bagažo, padarius bagažui žalą ar pavėlavus pristatyti bagažą – nuo pristatymo dienos;
 - c) visais kitais atvejais, susijusiais su keleivių vežimu – nuo paskutinės bilieto galiojimo dienos.

Diena, nuo kurios pradedamas skaičiuoti ieškinio senaties terminas, nėra įskaitoma į šį terminą.

4. [...]
5. [...]
6. Ieškinio senaties terminų sustabdymą ir nutraukimą reglamentuoja nacionalinė teisė.

VII ANTRAŠTINĖ DALIS
VEŽĖJŲ TARPUSAVIO SANTYKIAI

61 straipsnis

Užmokesčio už vežimą pasidalinimas

1. Vežėjas, surinkęs arba turėjęs surinkti užmokestį už vežimą, atitinkamiems vežėjams privalo sumokėti atitinkamas to užmokesčio dalis. Mokėjimo būdai nustatomi vežėjų sudarytoje sutartyje.
2. 6 straipsnio 3 dalis, 16 straipsnio 3 dalis ir 25 straipsnis taip pat taikomi paeiliui vežančių vežėjų tarpusavio santykiams.

62 straipsnis

Atgręžtinio reikalavimo teisė

1. Vežėjas, pagal šias Vienodąsias taisykles sumokėjęs kompensaciją, turi atgręžtinio reikalavimo teisę išsiieškoti kompensaciją iš kitų vežime dalyvavusių vežėjų pagal šias nuostatas:
 - a) nuostolius arba žalą padaręs vežėjas už ją atsako vienasmeniškai;
 - b) kai nuostoliai arba žala kilo dėl kelių vežėjų kaltės, kiekvienas iš jų atsako už savo padarytus nuostolius arba žalą; jei negalima taip atskirti, kompensacija tarp jų paskirstoma laikantis c punkto nuostatos;
 - c) jei negalima įrodyti, dėl kurio iš vežėjų kaltės buvo padaryti nuostoliai arba žala, mokėtina kompensacijos suma padalinama visiems vežime dalyvavusiems vežėjams, išskyrus tuos, kurie įrodo, kad nuostoliai ar žala buvo padaryti ne dėl jų kaltės; mokėtina kompensacijos suma yra proporcinga atitinkamoms jų gautoms užmokesčio už vežimą dalims.
2. Vieno iš vežėjų nemokumo atveju nesumokėta kompensacijos suma, kurią jis turėjo sumokėti, padalinama visiems kitiems vežime dalyvavusiems vežėjams proporcingai jų gautoms užmokesčio už vežimą dalims.

63 straipsnis

Atgręžtinio reikalavimo teisės įgyvendinimo tvarka

1. Vežėjas, kuriam pateikiamas atgręžtinis reikalavimas, negali ginčyti pagal 62 straipsnį atgręžtinio reikalavimo teisę įgyvendinančio vežėjo sumokėtos kompensacijos sumos teisėtumo, jei kompensaciją nustatė teismas ir kai pirmiau šiam vežėjui, kuriam tinkamai buvo pranešta apie procesą, buvo sudaryta galimybė dalyvauti šiame procese. Teismas, kuriam pateiktas pagrindinis ieškinys, nustato terminą iki kurio turi būti pranešta apie procesą ir iki kurio vežėjas turi teisę prisijungti prie proceso.
2. Atgręžtinio reikalavimo teisę įgyvendinantis vežėjas privalo viename ir tame pačiame procese pateikti savo reikalavimą visiems vežėjams, su kuriais jam nepavyko susitarti. To nepadaręs jis netenka atgręžtinio reikalavimo teisės tų vežėjų, prieš kuriuos jis nepradėjo proceso, atžvilgiu.
3. Teismas vienu ir tuo pačiu sprendimu nusprendžia dėl visų jam pateiktų atgręžtinių reikalavimų.
4. Atgręžtinio reikalavimo teisę norintis įgyvendinti vežėjas gali pateikti ieškinį teismui toje valstybėje, kurios teritorijoje yra vieno iš vežime dalyvaujančių vežėjų pagrindinė verslo vieta arba vežimo sutartį sudaręs filialas ar agentūra.
5. Kai ieškinys privalo būti pateikiamas prieš keletą vežėjų, ieškovu esantis vežėjas turi teisę pasirinkti teismą, kuriam jis pateiks ieškinį, iš teismų, kurie turi tokią teisę pagal 4 dalį.
6. Bylos dėl atgręžtinio reikalavimo negali būti sujungtos į vieną bylą su bylomis dėl kompensacijų, kurias iškėlė pagal vežimo sutartį teisę turintis asmuo.

64 straipsnis

Susitarimai dėl atgręžtinio reikalavimo teisės

Vežėjai gali sudaryti susitarimus, pagal kuriuos nukrypstama nuo 61 ir 62 straipsnių.

II PRIEDAS

MINIMALI INFORMACIJA, KURIA PRIVALO PATEIKTI GELEŽINKELIO ĮMONĖS IR BILJETŲ PARDAVĖJAI

I dalis. Informacija prieš kelionę

- Bendros sutarčiai taikomos sąlygos
- Greičiausios kelionės tvarkaraščiai ir sąlygos
- Pigiausios kelionės tvarkaraščiai ir sąlygos
- Prieinamumas, prieigos sąlygos ir patogumai traukinyje, skirti neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims pagal Direktyvoje (ES) 2019/882 ir Komisijos reglamentuose (ES) 454/2011 ir 1300/2014 nustatytus prieinamumo reikalavimus
- **Galimybė gauti vietą ir** naudojimosi sąlygos keleiviams, turintiems dviračius
- Galimybė gauti vietą [...] pirmos ir antros klasės vagonuose bei vagonuose su miegamosiomis vietomis ir miegamuosiuose vagonuose
- Visi veiksmai, kurie galėtų sutrikdyti ar suvėlinti paslaugas
- Galimybė naudotis traukinyje teikiamomis paslaugomis, **įskaitant darbuotojų teikiamas pagalbos keleiviams paslaugas**
- **Informacija, suteikiama prieš įsigyjant bilietą, apie tai, ar bilietas ar bilietai yra tęstinės kelionės bilietas**
- Prašymo dėl prarasto bagažo pateikimo tvarka
- Skundų pateikimo tvarka

II dalis. Informacija kelionės metu

- Traukinyje teikiamos paslaugos
- Kita stotelė
- Vėlavimas
- Pagrindinės susisiekimo paslaugos
- Apsaugos ir saugumo klausimai

III PRIEDAS

BŪTINI PASLAUGOS KOKYBĖS STANDARTAI

Informacija ir bilietai

Tarptautinio susisiekimo paslaugų teikimo punktualumas ir pagrindiniai principai, kaip elgtis nutrūkus paslaugų tiekimui

Tarptautinių susisiekimo paslaugų atšaukimas

Riedmenų ir stoties patalpų švara (oro kokybės ir temperatūros kontrolė vagonuose, sanitarinių įrenginių higiena ir kt.)

Klientų apklausa apie paslaugos kokybę

Skundų nagrinėjimas, išmokos ir kompensacija už kokybės standartų neatitikimą

Neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims teikiama pagalba

[...]

[...]

[...]

IV PRIEDAS

[...]

[...]

V PRIEDAS

ATITIKMENŲ LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 1371/2007	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
1 straipsnio a punktas	1 straipsnio a punktas
1 straipsnio b punktas	1 straipsnio b punktas
----	1 straipsnio c punktas
1 straipsnio c punktas	1 straipsnio d punktas
----	1 straipsnio e punktas
1 straipsnio d punktas	1 straipsnio f punktas
1 straipsnio e punktas	1 straipsnio g punktas
----	1 straipsnio h punktas
1 straipsnio f punktas	1 straipsnio i punktas
2 straipsnis	2 straipsnis
2 straipsnio 1 dalis	2 straipsnio 1 dalis
2 straipsnio 2 dalis	----
2 straipsnio 3 dalis	----
2 straipsnio 4 dalis	----

2 straipsnio 5 dalis	----
2 straipsnio 6 dalis	----
2 straipsnio 7 dalis	----
----	2 straipsnio 2 dalis
----	2 straipsnio 3 dalis
3 straipsnis	3 straipsnis
3 straipsnio 1 punktas	3 straipsnio 1 punktas
3 straipsnio 2 ir 3 punktai	----
3 straipsnio 4 punktas	3 straipsnio 2 punktas
3 straipsnio 5 punktas	3 straipsnio 3 punktas
3 straipsnio 6 punktas	3 straipsnio 4 punktas
3 straipsnio 7 punktas	3 straipsnio 5 punktas
3 straipsnio 8 punktas	3 straipsnio 6 punktas
3 straipsnio 9 punktas	3 straipsnio 7 punktas
3 straipsnio 10 punktas	3 straipsnio 8 punktas
----	3 straipsnio 9 punktas
----	3 straipsnio 10 punktas
3 straipsnio 11 punktas	3 straipsnio 11 punktas
----	3 straipsnio 12 punktas

3 straipsnio 12 punktas	3 straipsnio 13 punktas
3 straipsnio 13 punktas	3 straipsnio 14 punktas
3 straipsnio 14 punktas	----
3 straipsnio 15 punktas	3 straipsnio 16 punktas
3 straipsnio 16 punktas	3 straipsnio 17 punktas
3 straipsnio 17 punktas	3 straipsnio 18 punktas
----	3 straipsnio 19 punktas
4 straipsnis	4 straipsnis
----	5 straipsnis
5 straipsnis	6 straipsnis
6 straipsnis	7 straipsnis
7 straipsnis	8 straipsnis
8 straipsnis	9 straipsnis
----	9 straipsnio 4 dalis
9 straipsnis	10 straipsnis
9 straipsnio 3 dalis	----
----	10 straipsnio 5 ir 6 dalys
10 straipsnis	----
11 straipsnis	11 straipsnis

12 straipsnis	12 straipsnis
12 straipsnio 2 dalis	----
13 straipsnis	13 straipsnis
14 straipsnis	14 straipsnis
15 straipsnis	15 straipsnis
16 straipsnis	16 straipsnis
----	16 straipsnio 2 ir 3 dalys
17 straipsnis	17 straipsnis
----	17 straipsnio 8 dalis
18 straipsnis	18 straipsnis
----	18 straipsnio 6 dalis
----	19 straipsnis
19 straipsnis	20 straipsnis
20 straipsnis	21 straipsnis
21 straipsnio 1 dalis	----
21 straipsnio 2 dalis	22 straipsnio 2 dalis ir 23 straipsnio 2 dalis
22 straipsnis	22 straipsnis
22 straipsnio 2 dalis	----
----	22 straipsnio 4 dalis

23 straipsnis	23 straipsnis
----	23 straipsnio 4 dalis
24 straipsnis	24 straipsnis
25 straipsnis	25 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
----	26 straipsnis
26 straipsnis	27 straipsnis
27 straipsnis	28 straipsnis
----	28 straipsnio 3 dalis
27 straipsnio 3 dalis	28 straipsnio 4 dalis
28 straipsnis	29 straipsnis
29 straipsnis	30 straipsnis
30 straipsnis	31 straipsnis
----	32 ir 33 straipsniai
31 straipsnis	34 straipsnis
----	34 straipsnio 1 ir 3 dalys
32 straipsnis	35 straipsnis
33 straipsnis	----
34 straipsnis	36 straipsnis

35 straipsnis

37 straipsnis

36 straipsnis

38 straipsnis

39 straipsnis

37 straipsnis

40 straipsnis

I priedas

I priedas

II priedas

II priedas

III priedas

III priedas

IV–V priedai